Exclusief voor leden • herfst 2025 • jaargang 50

Vogel Vrije Fietser

50 jaar

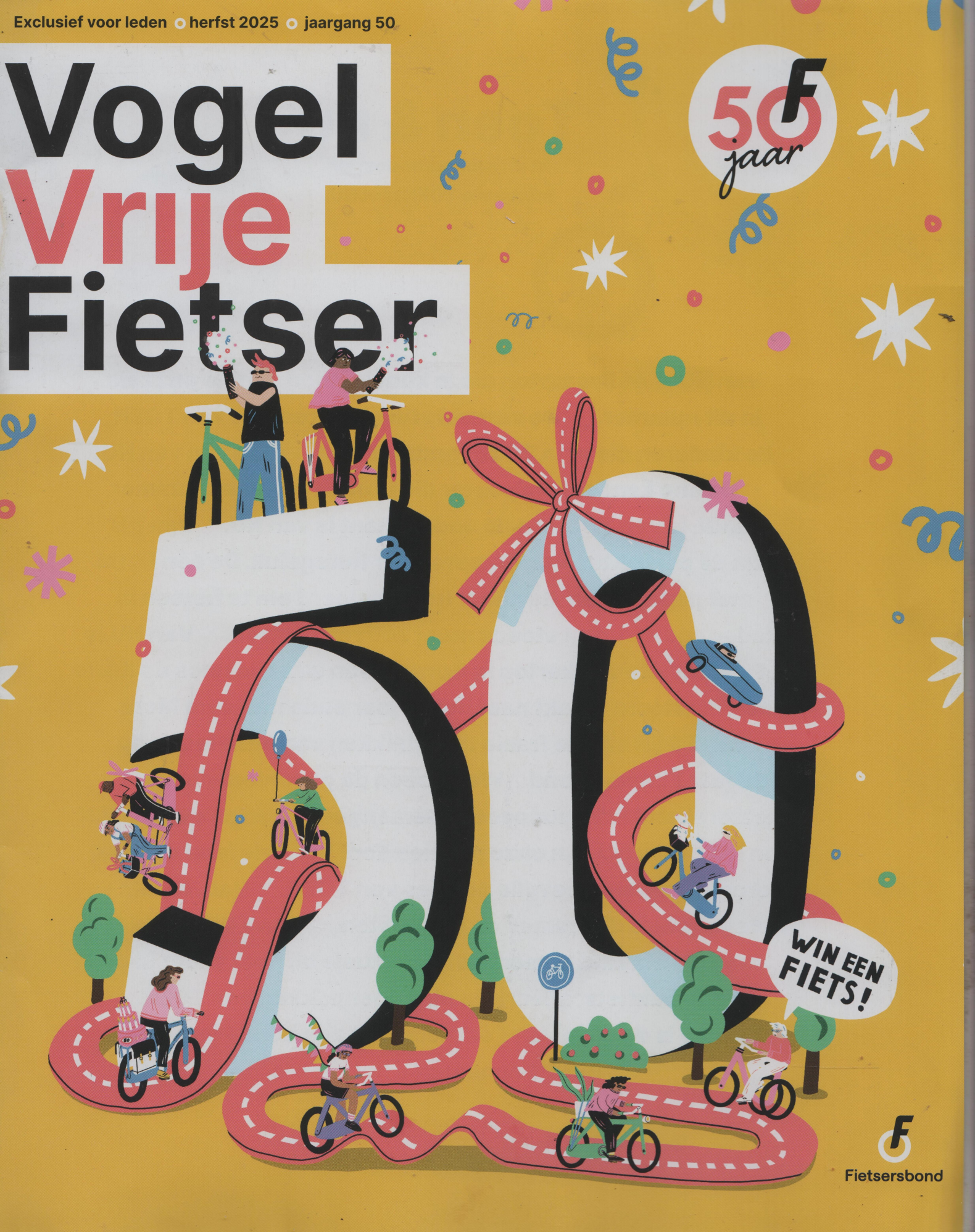

Fietsersbond

Toen & nu

In dit jubileumnummer mixen we TOEN met NU.

Van NU is de Brompton die je kunt winnen met de puzzels in dit nummer. ○ De verkeerstuin in Utrecht is van TOEN, de kinderen die er in 2025 rondlopen en -rijden zijn van NU. ○ De ene kant van de poster die je in dit jubileumnummer vindt, is van TOEN en de andere kant is van NU. ○ Van NU zijn de portretten van fietsers over fietsgeluk. De één fietst met papegaaien, de ander heeft geleerd om te fietsen in Nederland en krijgt steeds meer zelfvertrouwen. ○ Van NU is het wikkelhuis van karton in Gorssel van waar Jessica de Korte een fietstocht maakt naar het 10 jaar oude museum More. ○ Van TOEN zijn de fraaie terugblikken van onze leden op 50 jaar Fietsersbond ○ We hebben de geschiedenis van de Fietsersbond in 14 successen samengevat, een mix van TOEN en NU ○ Van NU zijn onze petities door het hele land met een terugblik op succesvolle petities van TOEN. ○ Van NU zijn de fietsponcho's die Remco en Dita testen. ○ Van TOEN is de foto van Dita als kind samen met haar zusje bij haar vader in de ENFB-bakfiets, alledrie in olieregenpakken van TOEN. ○ Van NU is de strip van TestKees met zijn hond Pietertje op een hedendaagse fietsbeurs.

Fietstrends

Voor ons jubileumnummer vroegen we onze bekendste medewerker Kees Bakker alias TestKees om antwoord op de vraag: Op welke vernieuwing zit jij te wachten?

In de 27 jaar dat ik nu bij de Fietsersbond werk, heb ik allerlei vernieuwingen voorbij zien komen. E-bikes natuurlijk, maar ook kliksystemen voor tassen en mandjes, fietsverlichting, allerlei bakfietssoorten, fietsdakjes en gps-trackers. Sommige dingen zijn beter geworden in het aanbod, andere minder. Zo mis ik een robuuste fiets die tussen omafiets en racefiets in zit en waarmee je lekker naar school of werk kan fietsen. Soms zie ik nog weleens zo'n oude tachtigerjaren-Gazelle-fiets – niet te veel versnellingen, simpel tandwiel voor. Kan weinig aan stuk, heel belangrijk. Ik pleit voor een comeback.
Verder zou ik bijvoorbeeld graag zien dat fabrikanten en onderzoekers zich op oplossingen voor de vergrijzing richten. De e-bike is een uitkomst voor die groep. Jammer dat fabrikanten steeds vaker met sportieve modellen komen die voor ouderen dan weer niks zijn qua houding en opstappen. Want er gebeuren veel suffe ongelukken met op- en afstappen. Daar moet je iets op vinden, bijvoorbeeld een zadel dat automatisch zakt als je afstapt. Dat moet allemaal nog doorontwikkeld en getest worden. Want: voor ouderen is fietsen zo ongeveer de belangrijkste activiteit. Zo blijf je actief, niet alleen fysiek, ook sociaal.
Wel mooi dat er steeds meer aandacht is voor driewielfietsen. Er zijn steeds meer soorten en je ziet ze steeds vaker op straat. Heel goed dat dat normaal wordt.

Kees Bakker
Meer Kees op pagina 36 in een strip als vraagbaak op een beurs voor fietsers.

Colofon

Redactieadres en landelijk bureau Fietsersbond
Niasstraat 6D
3531 WP Utrecht
☎ 030-2918171
✉ info@fietsersbond.nl
website: fietsersbond.nl

Redactie Suzanne Brink (hoofdredacteur), Eelco den Boer-García (contentmanager), Kees Bakker (testredacteur), e-mail: vvf@fietsersbond.nl

Medewerkers aan dit nummer
Karin Broer, Jessica de Korte, Fenna Riethof, Els Meijers

Omslag
Sanne Boekel

Vormgeving
AKIMOTO, Deventer

Drukwerk Senefelder Misset, Doetinchem

Banknummer
NL32 TRIO 0197 9626 88
Contributie inclusief toezending van de Vogelvrije Fietser bedraagt 33 euro per jaar (meer mag natuurlijk ook). Wanneer het lidmaatschap in de loop van het verenigingsjaar wordt beëindigd, blijft de jaarlijkse bijdrage in zijn geheel verschuldigd.

Adreswijzigingen kunnen via de website (www.fietsersbond.nl/contact) worden doorgegeven of schriftelijk: stuur de adresband van dit blad met het nieuwe of verbeterde adres terug naar de Fietsersbond.

Advertentiewerving
✉ info@fietsersbond.nl
☎ 030-2918171

Oplage 30.000

Sluitingsdatum kopij volgende Vogelvrije Fietser: 11 november 2025

Het volgende nummer verschijnt 14 januari 2026

Het overnemen van artikelen is mogelijk na schriftelijke toestemming van de redactie. De artikelen geven niet noodzakelijk het standpunt van de Fietsersbond weer.

ISSN 0166-0276

Jaarverslag
Het jaarverslag van de Fietsersbond staat op fietsersbond.nl/jaarverslag

Bescherming persoonsgegevens: Uw gegevens zijn opgenomen in onze ledenadministratie om uw lidmaatschap uit te voeren en u te informeren over onze activiteiten, de behaalde resultaten en voor het uitvoeren van marketingactiviteiten. Als u hier geen prijs op stelt kunt u dit kenbaar maken via fietsersbond.nl/privacy

CBF Erkend Goed Doel

FSC MIX Papier | Ondersteunt verantwoord bosbeheer FSC® C018185

50 Jaar Fietsersbond

Prijzenfestival: Win een fiets

Volop feest in dit nummer. Want wat zijn er mooie dingen bereikt in die jaren, zowel op straat als in beleid. Denk aan de ov-fiets en de eerste 24 uur gratis stallen in stationsstallingen. Gevaarlijke kruisingen worden niet vanzelf aangepast, daar voeren we actie voor. Net zoals voor kortere wachttijden bij de verkeerslichten, goede stallingen en fietsrekken. We hebben 1575 vrijwilligers in 243 gemeenten die onvermoeibaar beleidsstukken doorspitten en actie voeren. Met als doel een veilige en aantrekkelijkere leefomgeving voor iedereen.

Dankzij onze leden kunnen we ons werk doen en daarom trakteren we jullie in dit jubileumnummer niet alleen op feestelijke verhalen, maar delen ook prijzen uit. Vul onze puzzels in, los onze rebussen op en tel de fietspaaltjes in dit nummer. Om kans te maken op een prijs hoef je niet alles goed te hebben. Wie meedoet krijgt een kans. Alleen voor de hoofdprijs, de fiets, moet je alles goed hebben.

Hoe doe je mee?
Vul uiterlijk 15 november het formulier in op **fietsersbond.nl/prijzenfestival**
Of vul onderstaande antwoordkaart in en stuur hem uiterlijk **13 november** op naar Fietsersbond 50 jaar, Niasstraat 6D, 3531 WP Utrecht.

Je mag alleen meedoen als jij lid van de Fietsersbond bent of iemand bij jou in huis lid is.
Onze volledige wedstrijdvoorwaarden vind je op **fietsersbond.nl/wedstrijdvoorwaarden**

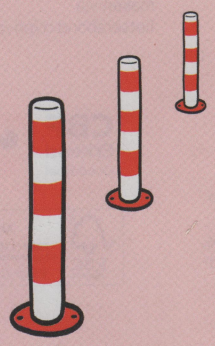

Wat kun je winnen?

BROMPTON

1 Hoofdpijs, een prachtige Brompton C-line met 6 versnellingen in de iconische fietsersbondkleur geel.
Leeftijdgenoot Brompton bestaat net als de Fietsersbond 50 jaar en heeft ons deze topklasse vouwfiets cadeau gedaan. TestKees is al jaren positief over het merk: 'Ingenieus vouwsysteem, fietst prima. Hij is erg klein, gemakkelijk te tillen en de ketting en vieze banden zijn goed afgeschermd. De Brompton kan probleemloos mee naar de zitplaats in de trein en je kunt hem gerust afgeven bij de garderobe.'

stayokay

2 Tegoedbonnen van 100 euro voor een duurzaam verblijf in een Stayokay.
In dit nummer maakt Jessica de Korte een fietstocht vanuit een zogenaamd Stayokay 'wikkelhuisje' in Gorssel. Een wikkelhuisje is gemaakt van recyclebaar karton. Maar je kunt je tegoedbon ook inwisselen bij andere locaties van Stayokay: stayokay.com

1 Groene Ortlieb Daypack ter waarde van 140 euro en 2 Ortlieb Backrollers plus denim fietstassen ter waarde van 100 euro per stuk.
TestKees over de tassen van Ortlieb: 'De tassen van Ortlieb zijn gemaakt van 100% dubbel gecoat materiaal dat aan elkaar gelast wordt. Ortlieb claimt een waterdichtheid bij een waterkolom van honderd meter. De bovenkant van de tas rol je vier keer om en trek je dan met de draagband dicht. Werkt goed om de tas waterdicht te houden in heftige regenbuien.'

10 Boeken '50 jaar Fietsersbond een halve eeuw strijd voor fietsgeluk'

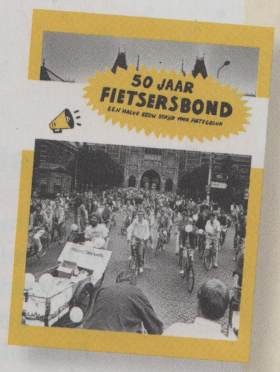

Journalist Karin Broer blikt in dit jubileumboek terug op successen als: brommers naar de rijbaan, betere fietsenrekken, de komst van de OV-fiets en de invoering van 30 km/uur-zones. Maar ook lokale overwinningen komen aan bod, zoals het behoud van Nederlands meest besproken fietspad onder het Rijksmuseum in Amsterdam.

10 paar Fietsersbond fietssokken

Slecht weer bestaat niet, alleen slechte kleding, zeggen we hier bij de Fietsersbond. Daarom hebben we deze sokken voor je met een vrolijke Fietsersbondopdruk waar je nog lekkerder van fietst. De sokken hebben het Oeko-Tex keurmerk. Dit betekent dat ze zijn getest op schadelijke stoffen en voldoen aan strenge eisen voor gezondheid en milieuvriendelijkheid. Je kunt onze sokken dus met een gerust hart dragen.

3 Fietspompen Topeak Road morph

TestKees over de Road Morph: De Topeak Road morph is een goede pomp voor onderweg en heeft zijn kwaliteit bewezen. Hij is handzaam en toch zo om te bouwen tot een voetpompje, waardoor je meer kracht kunt zetten dan wanneer het alleen een handpomp zou zijn.
De pomp is geschikt voor alle bandensoorten. Als je een 'autoventiel' hebt, dat vaak op mountainbikebanden zit, moet je de kop omdraaien.

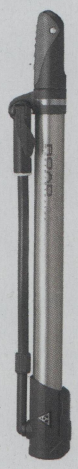

Los deze puzzels op en maak kans op leuke prijzen:

1. Paaltjes tellen. Hoeveel fietspaaltjes vind je verspreid door het nummer?
We hebben een nieuwe paaltjesmelder voor paaltjes in je straat: fietsersbond.nl/paaltjesmelder Om je alert te houden hebben we ze ook door dit jubileumnummer gestrooid. Hoeveel heb jij er gevonden?

2. Bij het verhaal over het Wikkelhuisje in Gorssel vind je een paar vragen. Maak van de eerste letters van de drie antwoorden een woord.

3. Rebussen. Maak de rebussen op pagina 25 en 49.

4. Woordzoeker. De Rare Frats is een goed gelezen rubriek in de Vogelvrije Fietser. In dit nummer passeren een paar klassiekers in de woordzoeker. Zie pagina 38.

5. Logiquiz. Verspreid door ons nummer vind je verhalen over fietsgeluk in kwartetten. Zo hebben we bijvoorbeeld een kwartet Samenfietsers en een kwartet Fietsen met dieren. Op onze site vind je alle verhalen: **50 jaar Fietsersbond in verhalen - Fietsersbond**
Je hoeft ze niet allemaal te hebben gelezen om de Logiquiz op pagina 31 in te vullen.

Vul je antwoorden in op **fietsersbond.nl/jubileumprijzen** of knip onderstaande kaart uit en stuur hem op naar Niasstraat 6D, 3531 WP Utrecht.

1. Aantal fietspaaltjes door hele blad heen: _____

2. Antwoorden fietstocht Gorssel op pagina 10: _____

3. Rebus pagina 25: _____
   Rebus pagina 49: _____

4. Woordzoeker op pagina 38: _____

5. Logiquiz op pagina 31. Hoe heet de handbiker en welk fietstype heeft de nieuwe fietser? _____

Naam: _____

Adres: _____

Telefoonnummer: _____

Circle4Change

Met een boom Europa rond fietsen

Er zijn mensen die met papegaaien en paarden fietsen, maar sommigen fietsen met een boom. De intitiatiefnemer van Circle4change, landschapskunstenaar Bruno Doedens, kun je ook kennen van het briljante wandelende bos, Bosk, in Leeuwarden. Gedurende honderd dagen 'wandelden' in 2022 bomen in bakken door de binnenstad zodat iedereen aan den lijve kon ondervinden wat voor verschil bomen kunnen maken. Bij de afsluiting van de A10 ter gelegenheid van 750 jaar Amsterdam zorgde het Bosk van 750 jonge boompjes op een snikhete dag ook voor verkoeling op de snelweg. Bruno Doedens maakte dit jaar een fietstocht door Europa met een boom. De fietsende boom is niet alleen een symbool van verandering, maar ook een oproep tot actie. Het is een poging een nieuw ritueel te introduceren, namelijk om een boom te planten als je jarig bent. Op de route deelde Doedens verjaardagbomen uit.

Lees meer op **circle4change.eu**

Ook voor steunleden

Krijg je normaal alleen in januari de Vogelvrije Fietser? Ons 50 jarig bestaan willen we met iedereen vieren. Alsjeblieft!

Winactie:

Reizen is onzin van Frank Heinen

Smullen voor fans van droefgeestige reisverhalen.

Zonder zichtbare aanleg voor reizen gaan sportjournalist en schrijver Frank Heinen en zijn vriendin (om onverklaarbare redenen ook wel dr. Pompsky genoemd) op pad: naar Italië, Noord-Frankrijk, naar China. Aangewezen op elkaar, in het schemergebied tussen afzien en vakantie, worstelend met tandwielen, menukaarten en onwillige pensionhouders, zijn ze op weg naar nergens. Reizen is onzin gaat over de wens samen iets mee te maken en over het probleem dat er bij ieder uitzicht altijd iemand voor gaat staan – meestal jijzelf.

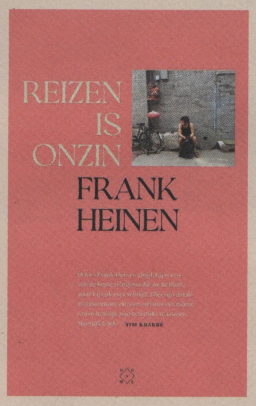

Frank Heinen (1985) debuteerde in 2014 met de bundel Uit koers, verhalen over profwielrenners. In 2019 debuteerde hij als romanschrijver met De zaak Tom. Frank Heinen deed in 2021 mee aan De slimste mens, en in 2025 nog een keer aan De slimste der slimsten. Die titel won hij. Reizen is onzin is uitgegeven door Das Mag en kost 26,99 euro.

Kans maken op een van onze drie weggeefexemplaren? Stuur uiterlijk 15 november een mail naar **vvf@fietsersbond** met als onderwerp 'Reizen' en vergeet vooral niet je naam en adres te vermelden.

Documentaire op NPO:
Alles wat boven komt

Handbikebattle

Op maandag 13 oktober is bij de NTR op NPO 2 de documentaire Alles wat boven komt te zien.

Jeroen en Jaklien, beiden in een rolstoel, bereiden zich voor op de HandbikeBattle – een zware beklimming in de Oostenrijkse bergen. Tussen de fysieke inspanning en de stille uren van herstel vervaagt de grens tussen binnen- en buitenwereld langzaam. Herinneringen en dromen schuiven over elkaar heen, terwijl ze door het berglandschap rijden. Revalideren blijkt geen rechte lijn omhoog, maar een weg vol onverwachte bochten.

Alles wat boven komt van regisseur Marte Bosma 13 oktober bij de NTR op NPO 2

Fietsen tussen koeien en kunst

Museum More viert - net als de Fietsersbond - een jubileumfeestje. Een goede aanleiding voor een fietsrondje door de Achterhoek, met zijn coulissenlandschappen en uiterwaarden.

TEKST EN BEELD: JESSICA DE KORTE

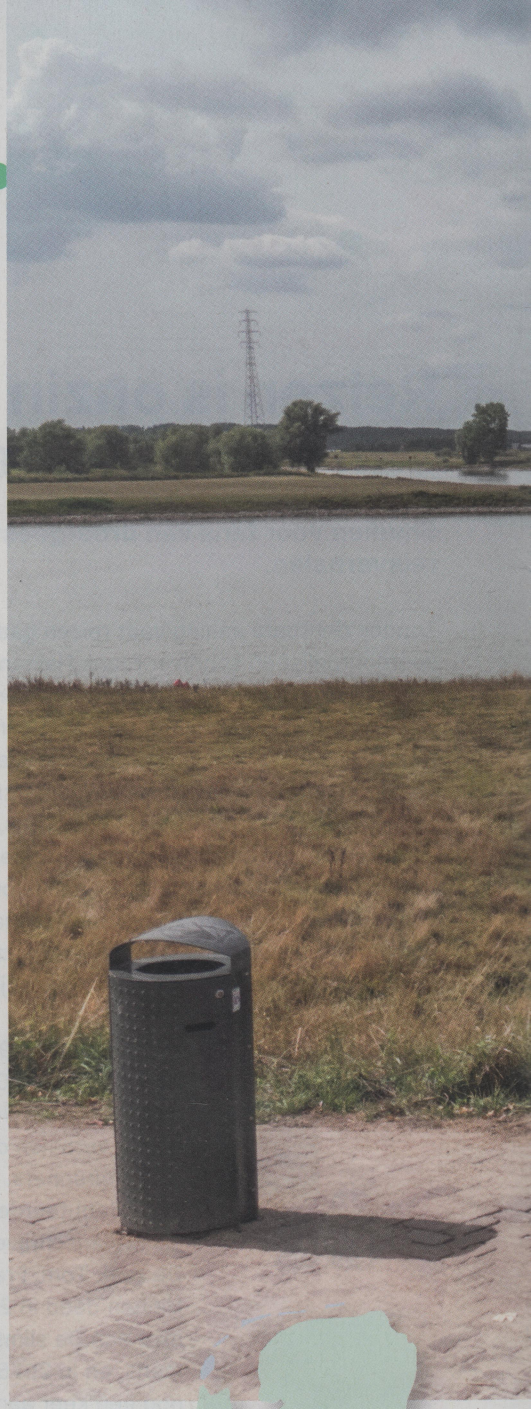

Geritsel in de bladeren, een merel komt uit het groen tevoorschijn. In de verte klinkt het gekras van een roek. Wat voelt het toch heerlijk, om even weg uit de stad te zijn.
Achter de bomen is nog net een stukje weiland zichtbaar. De Achterhoek kenmerkt zich door coulissenlandschappen; akkers wisselen zich af met oude bossen, landgoederen en kronkelende beken, begrensd door houtwallen.

Ik slaap in een Wikkelhouse, bij Stayokay Gorssel; een tiny house van duurzame materialen, als hout, vlas en karton, met een warmtepomp. Drie keer milieuvriendelijker dan een gewoon huis. Wat een ruimte, wat een rust. De buren zijn niet te horen, alleen de vogels. Ontbijten kan in het karakteristieke houten jachthuis, dat in 1910 door de koning van Noorwegen aan het Koninklijk Huis werd geschonken.

Met de fiets trap je zo naar het boerenland, waar stalletjes streekproducten aanbieden, van melk en eieren tot honing. Boerin Kim Beekhof (25) - in een groene overall, met hoge laarzen - is net bezig om de kalveren naar het weiland te brengen. 'Onze koeien gaan van april tot oktober naar buiten,' zegt ze trots, terwijl ze opgewekt door het gras loopt. Het gerammel van de emmer met voer roept een enthousiast loeiende stoet op.

De paden zijn opvallend leeg. Een dag eerder trapte ik nog over de verderop gelegen Sallandse Heuvelrug, waar het bijna vechten om een plekje was. Soms ligt er wel wat zand, overgewaaid vanaf het onverharde pad voor bestemmingsverkeer. De route loopt langs de bomenrand van de Gorsselse Heide, een voormalig militair oefenterrein waar bewoners voor natuurherstel zorgen.

Museum Morę

Langs het Twentekanaal trap ik verder naar de speelse uiterwaarden van de IJssel. In het welvarende dorp Gorssel - het Wassenaar van het oosten - ligt Museum More, dat net als de Fietsersbond een jubileum viert. Tien jaar geleden begon de, inmiddels overleden, oud-zakenman en miljardair Hans Melchers in het voormalige gemeentehuis een museum voor modern realisme.

Boven: Jessica de Korte kijkt uit over de IJssel.

Links: Museum More in Gorssel.

Oude bewegwijzering

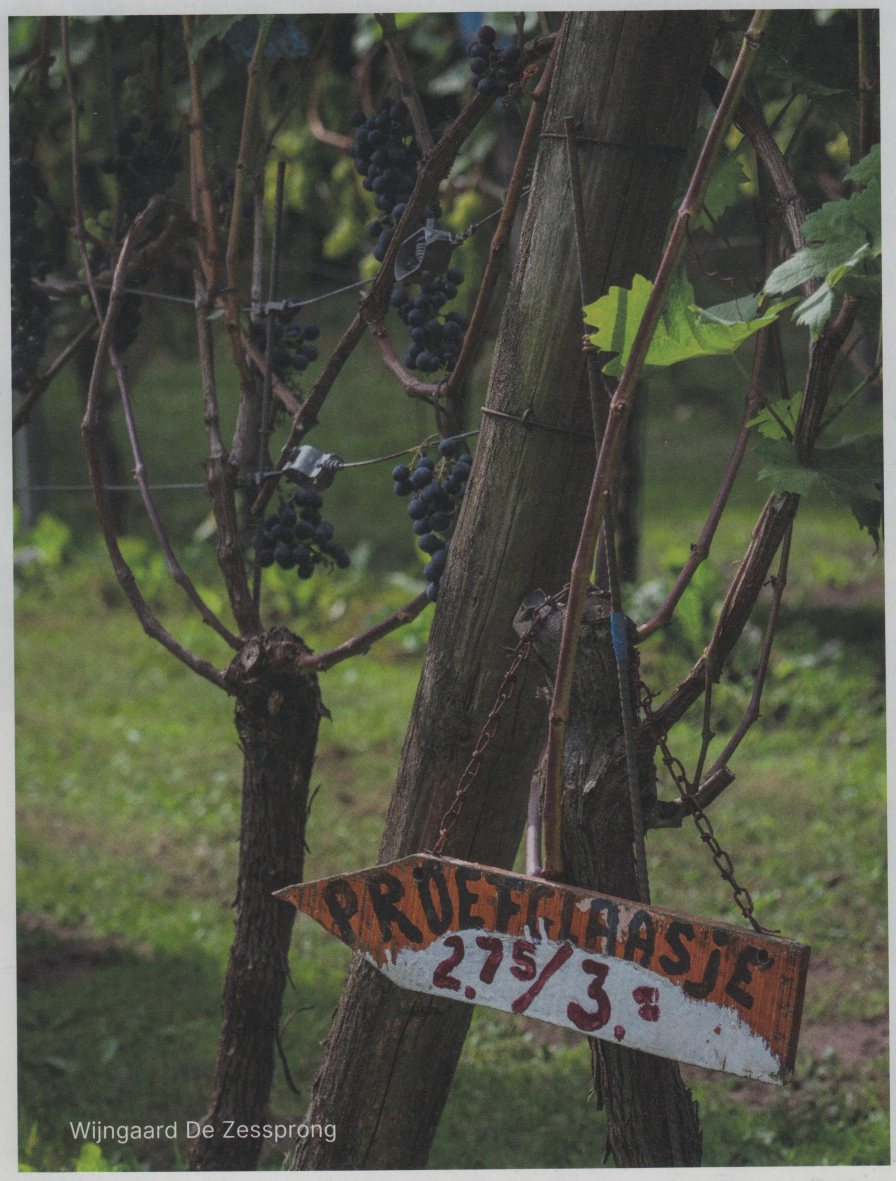

Wijngaard De Zessprong

Puzzel en win

Welk papierproduct zit er in een Wikkelhouse?

Welke Nederlandse fotograaf wordt genoemd (achternaam)?

Wat verkoopt het OerBoerderijtje?

Ik slenter langs boeiende kunstwerken; een indringend portret van Charley Toorop, met grote kleurvlakken en warme kleuren; drie monsterlijke kinderen van kunststof en mensenhaar (Silvia B.); een perfect geënsceneerde scène van Erwin Olaf. Op muren wordt de vraag gesteld wat de werkelijkheid nu eigenlijk is - die wordt door iedereen anders waargenomen. Hoe we denken, voelen en ervaren, kleurt hoe we de wereld zien.

Terug op de fiets kijk ik anders naar de omgeving. Stel, dat ík straks penselen tevoorschijn haal, wat zou ik dan schilderen? Het romantisch ogende boerenland heeft door het

Route:
https://routiq.com/route/5443826/route-gorssel

KP: 28 - 58 - 32 - 38 - 41 - 43 - 40 - 98 - 96 - 34 - 57 - 54 - 27 - 59 - 30 - 31 - 29 - 28.

Vijf hotspots

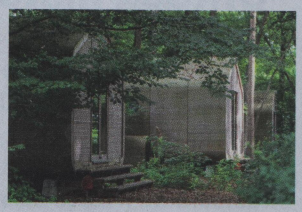

Slapen in een Wikkelhouse
Stayokay Gorssel
Het jachthuis De Kleine Haar (Stayokay Gorssel) is al sinds 1934 in gebruik als hostel. Als bouwpakket kwam het in 1910 per schip van Noorwegen naar Nederland; eerst stond het huis in Diepenveen, veertien jaar later werd het op de huidige plek herbouwd. De drakenkoppen bovenaan het dak herinneren aan de vroegere Vikingschepen. Aan de rand van het bosterrein staan de Wikkelhouses, met een keukentje, douche en toilet, en zit- en eethoek met terras. Een tv is er bewust niet, wel wifi. **stayokay.com/wikkelhouse**

Melk en ijs uit de streek
Boerderij Beekhof (Kring van Dorth)
Zestig melkkoeien lopen rond op Boerderij Beekhof, de stiertjes zijn voor het kalfsvlees dat in de eigen winkel wordt verkocht; ze krijgen enkel gras, geen krachtvoer of antibiotica. Het slachten gebeurt bij een zelfslachtende slager in Laren. In de winkel zijn ook andere streekproducten te koop, waaronder ijs, mosterd, honing, en eieren, soms staat er een kraam buiten, bijvoorbeeld met pompoenen. De winkel is iedere zaterdag open van 10 tot 14 uur. **boerderijbeekhof.nl**

Prijswinnende wijn
Wijngaard de Zessprong (Joppe)
Vlak voor de Gorsselse Heide fiets je langs wijnranken. Hans en Dies Wichers plantten in 2009, na de verkoop van hun café de Zessprong, duizend wijnstokken op de leem- en zandgrond. "Het is mijn hobby," zegt Wichers. "Prachtig toch, als je die druiven ziet hangen?" De druiven (johanniter en cabertin) gaan naar een wijnmaker in Bentelo; vijf jaar geleden werd bij een wijnkeuring in Wenen zilver gewonnen. Wegens gezondheidsproblemen stopt Wichers eind dit jaar; hij zoekt nog een opvolger. Voor openingstijden zie: **wijngaarddezessprong.nl**

Modern realism
Museum More (Gorssel)
Museum More is het grootste museum voor modern realisme in Europa, met twee locaties; het voormalige gemeentehuis in Gorssel en Kasteel Ruurlo. Leuk weetje: Melchers kocht zo'n duizend werken uit de collectie van Dirk Scheringa, van het failliet gegane DSB. Architect Hans van Heeswijk ontwierp de aanbouw van het gemeentehuis, met een gevel van glas en Frans kalksteen, en een serre-achtige verbinding tussen oud- en nieuwbouw. Het museumcafé is een fijne lunch- en koffieplek. **museummore.nl**

Echte scharreleieren
Het OerBoerderijtje (Gorssel)
Op hun boerderij van nog geen twee hectare willen Judith Kleverwal en Marijn Schreurs laten zien 'hoe boeren ook kan': kleinschalig, mét de natuur. Ruim tweehonderd kippen scharrelen door het grasveld boordevol kruiden; iedere week krijgen ze een vers stukje land. De eieren (ver onder de PFAS-norm) zijn met de pinpas bij het kraampje te koop. In de bloemenpluktuin kunnen bezoekers van eind juli tot medio oktober zelf een boeket bij elkaar plukken (vrijdag en zaterdag tussen 10-16 uur). **oerboerderijtje.nl**

stikstofprobleem toch een donker randje gekregen. Laat ik me daardoor beïnvloeden? De monotone grasvelden stemmen me somber, maar ik word vrolijk als ik een pluktuin zie - kom maar op bijen! - met een stalletje waar eieren worden verkocht.

'Toe maar, 98 procent kans op regen,' zei iemand net nog op een terras, starend op haar telefoon. De wind neemt toe, maar het blijft droog. Misschien zijn we ver genoeg gefietst, en hangt de bui achter ons. In een weiland staat een groep bomen, terug naar ons huisje. Morgen wacht de hectiek van de stad. Voor nu is het genoeg om even te vergeten wat er buiten dit stukje aarde gebeurt.'

Advertentie

Ontdek historisch Harderwijk!

Laat de drukte achter je en geniet van een heerlijke overnachting in het sfeervolle hart van Harderwijk. Dwaal door de charmante straatjes, ervaar de rijke historie en proef de Veluwse gastvrijheid. Rondom de markt vind je talloze restaurants waar je culinair kunt genieten. Hotel Marktzicht vormt de perfecte uitvalsbasis voor een romantisch weekend of een ontspannen stedentrip.

Inbegrepen:

- 2x overnachting inclusief uitgebreid ontbijtbuffet
- 1x heerlijk 3-gangen diner bij De Graaf van Gelre inclusief welkomstdrankje
- Gratis koffie- & theefaciliteiten op de kamer
- Gratis late check-out o.b.v. beschikbaarheid
- Gratis wandel- & fietsroutes
- Gratis WiFi & parkeren

Boek nu met voordeel vanaf slechts € 129 p.p.

Info & reserveren

- www.goedverblijf.nl/fietsersbond0525
- telefonisch 085 - 489 90 19 (ma t/m vr: 09.00 - 17.30 uur)
- reisnummer **fietsersbond0525**
- Genoemde prijs is p.p. o.b.v 2 personen per kamer, excl. verblijfsbelasting en € 9,95 reserveringskosten per boeking.

Goedverblijf.nl

Fietsvernieuwers

We vieren met ons jubileum dat we in een fietsland leven met miljoenen gelukkige fietsers, ieder met eigen fietsdromen en herinneringen. Leon Leter (29) koopt via Marktplaats fietsen en onderdelen die hij tof vindt. En klust dan zelf een topfiets in elkaar. Ze zijn altijd 'practicool': praktisch én cool. En als hij erop fietst gaat hij hard. Héél hard.

Naam Leon Leter (29)
Woonplaats Amsterdam
Beroep 'Maatschappelijk werker en natural movement coach, ook maak ik fysiek theater: verhalen vertellen door middel van beweging.'
Aantal fietsen 'Zes-en-een-half. Onder andere een race- en een bakfiets. De meeste hangen thuis aan de muur en het plafond. Die halve is een step met grote luchtbanden.'
Mooiste fietsherinnering 'Na school fietste ik met mijn vrienden van dezelfde heuvel af. We testten hoe ver we konden gaan. Ik had een speciaal trucje: met mijn voeten sturen. Mijn vrienden spoorden me aan. 'Doe je ding, Leon!'

Je koopt tweedehands fietsen en maakt ze naar je zin. Hoe begint zoiets?
'Ik was in 2021 nieuwsgierig hoe het zou zijn om de tandwielen van mijn fiets – een single speed racefiets met flipflop-achterwiel – om te draaien. 'Fixed gear' komt van origine van de velodrome, de wielerbaan. Dan bewegen je pedalen altijd als de fiets in beweging is. Je staat veel meer in contact met je fiets. Die manier van fietsen is moeilijk en niet voor iedereen weggelegd. Maar mij beviel het heel goed.'

Had je ervaring met fietsenmaken?
'Nee, maar ik ben creatief en heb altijd zin om iets nieuws te proberen.'

Hoe zou je je stijl omschrijven?
'Praktisch en cool, oftewel, 'practicool'! Dat woord gebruikte degene die me mijn huidige favoriete fiets verkocht. Een Klunker, een prototype mountainbike. Stabiel en betrouwbaar met een gigantische mand voorop. Ja, practicool is 'mijn' woord. Mijn fietsen moeten een functie hebben en sexy zijn tegelijk.'

Wat was hiervóór je favoriete fiets?
'Fixed gear, trispoke voorwiel: drie dikke spaken. Maar die is gejat. Twee keer zelfs. De eerste keer heeft de dief hem teruggebracht – misschien omdat hij via-via hoorde dat ik vijf uur lang gezocht had. De tweede keer was definitief. Ik vond het moeilijk, maar ja. Het is maar een object, en alles is tijdelijk. Die boeddhistische gedachten hebben me geholpen om het los te laten.'
Doe je dat trucje van vroeger nog weleens?
'Nee, maar ik vind het nog heerlijk om met losse handen te fietsen. Ik ga ook altijd met een gigantische snelheid door het verkeer. Ik kan razendsnel beslissingen nemen. Zie ik een gat, dan vlieg ik erdoorheen. Ik weet precies waar in de ruimte ik ben – noem het een zesde zintuig.'

Is dat niet gevaarlijk?
'Soms is het kantje boord, eerlijk gezegd. Laatst reed ik bijna een voetganger aan. Daar ben ik niet trots op. Diegene vond me vast een lul, en terecht. Maar ik doe het niet om recalcitrant te zijn. Het gaat me echt om het behendige en atletische.'
En dat customizen, blijf je dat doen?
'Net als fietsen: mijn hele leven lang. Misschien wil ik er zelfs méér mee. In een maatschappelijke werkplaats bijvoorbeeld: anderen laten zien hoe makkelijk het is om je fiets te repareren. Mensen inspireren om zelfstandiger te worden.'

Lees meer verhalen op **fietsersbond.nl/50jaar**

TEKST: FENNA RIETHOF FOTO: ELIZABETH WATTIMENA

Fietsgemeente 2026

Fiets jij graag door jouw gemeente, of stuit je op smalle fietspaden en drukke kruispunten? De Fietsersbond wil jouw ervaringen horen! Doe mee aan het grootste fietsonderzoek van Nederland. Deel je ergernissen en je fietsgeluk in enquête **Fietsgemeente 2026.**

Fietsgemeente 2026 is een landelijke verkiezing die alle 342 gemeenten stimuleert om hun fietsklimaat te verbeteren. Esther van Garderen, directeur van de Fietsersbond, zegt: 'Op de fiets merk je dagelijks waar het goed gaat en waar het beter kan. Van drukke kruispunten en smalle fietspaden tot veilige routes waar je geen autoverkeer tegenkomt. Of je nu elke dag naar school of werk fietst, of af en toe een rondje in het weekend maakt: we horen graag je ervaringen. Zo help je ons in de zoektocht naar de meest fietsvriendelijke gemeente.' In de enquête Fietsgemeente staan vragen over praktische zaken, zoals de ruimte op fietspaden, veilige fietsenstallingen en de kwaliteit van het wegdek. Ook de ervaring van fietsers komt aan bod: voel je je veilig, geniet je van de route en hoe prettig is het om in jouw gemeente te fietsen?

Van gegevens naar verbeteringen

'Dankzij jouw input kan de Fietsersbond gemeenten laten zien wat beter kan én wat goed gaat. Met die schat aan data kunnen onze 1.500 vrijwilligers heel gericht aankloppen bij hun gemeente en vragen om verbeteringen. Een beter fietsklimaat maakt het veiliger en prettiger voor fietsers, en dat is uiteindelijk goed voor iedereen op de weg,' aldus Van Garderen.

Meedoen

Laat jouw stem horen en help jouw gemeente een fietsvriendelijke plek te worden. Vul de enquête in en stuur hem door naar iemand die ook veel fietst!

easypath® FALCO Fietsvoordeelshop Goudappel MOBILITEIT BEWEEGT ONS

Fietsen met dieren

We vieren met ons jubileum dat we in een fietsland leven met miljoenen gelukkige fietsers, ieder met eigen fietsdromen en herinneringen. Neem de fietsers met dieren.

Renske Bok fietst met haar twee papegaaien in Gouda: 'Als ik te lang stilsta, gaat Rex herrie maken en aan mijn remkabels knagen.'

Naam Renske Bok (41)
Woonplaats Gouda
Beroep Papegaaiencoach en -gedragsdeskundige
Aantal fietsen 2 stadsfietsen
Mooiste fietsherinnering 'Onderweg overvallen worden een fikse regenbui. Rex doet dan vol overgave zijn regendans. Het enige wat ik dan nog zie is blauw en geel gefladder. Loekie zit hoog en droog in mijn rugtas.'

Oh, een papegaai! Kan hij praten?
'Ha, dat is precies de vraag die bijna iedereen stelt als ze mij zien fietsen met mijn papegaaien. Ja, papegaaién, meervoud. Meestal merken voorbijgangers eerst Rex op, want die zit prinsheerlijk op mijn stuur. Pas daarna zien ze zijn vriendje Loekie, die meereist in mijn speciale vogelrugtas.'

Dan willen ze vast ook weten of het wel veilig is, fietsen met papegaaien.
'Rex zit voorop mijn fiets op een stokje aan het stuur. In een tuigje met een harnas en een veiligheidslijntje, natuurlijk. Niet omdat hij anders wegvliegt, maar voor zijn veiligheid. Als hij ergens van schrikt, bijvoorbeeld van de loeiende sirene van een passerende ambulance, moet ik zeker weten dat hij niet wegvliegt. Loekie zit heel comfortabel in mijn speciale vogeltas, met een raampje erin. Zielig? Nee, hoor. De vogels willen bij me zijn en zijn goed getraind. Ze vinden het oprecht leuk om mee te gaan. Je kan dit ook niet zomaar doen, hè. Je bouwt het langzaam op. Ik neem ze trouwens ook gewoon mee in de bus en trein.'

Ben je altijd al een papegaaienmens geweest?
'Het begon met een valkparkiet. Hij woonde bij onze kippen in de volière op ons dakterras. Daarna kwam Chico bij ons wonen, een zonparkiet. Chico was een uitdaging. Hij viel bezoek aan, schreeuwde, was fel. Nu weet ik: dat was vooral territoriaal gedrag. Maar toen? Geen idee. Dus ben ik er in gedoken en cursussen gaan doen. Inmiddels ben ik gedragsdeskundige voor papegaaien, en geef ik die cursussen zelf. Een puppycursus, maar dan voor papegaaien.'

Maar een zonparkiet is nog geen grote ara.
'Klopt. Chico wilde een maatje. Dat werd Seze, een dwerg-ara. Zij was ontzettend lief, maar werd helaas ongeneeslijk ziek. Toen kwam Loekie, ook een dwerg-ara. En uiteindelijk durfde ik het aan om mijn droomvogel in huis te nemen: Rex, een blauwkeel-ara. Rex en Loekie zijn nu mijn vaste freeflight-maatjes. Bijna dagelijks laat ik ze vrij rondvliegen in een park hier in de buurt. '

En willen ze daarna weer zonder mopperen terug op de fiets?
'Ze vinden het fijn en zijn niet anders gewend. En met noten kan je ze prima omkopen. Loekie zit in z'n tas om zich heen te kijken en begroet iedereen die achter me fietst. Rex vindt het ook leuk, al is het soms wel spannend voor hem. Zeker als er een vrachtwagen langskomt of een reiger overvliegt. Dat zijn dingen die hij goed in de gaten houdt. Maar als ik te lang stilsta, wordt hij ongeduldig. Dan gaat hij herrie maken en aan mijn remkabels knagen. Dan weet ik: opstappen en verder fietsen.'

Lees meer verhalen op **fietsersbond.nl/50jaar**

TEKST: ELS MEIJERS FOTO: CORNÉ SPARIDAENS

Verkeerstuin Utrecht

De Verkeerstuin Utrecht is de laatste educatieve verkeerstuin van Nederland. Hij werd opgericht in 1963 en vorig jaar leek het einde verhaal toen de gemeente Utrecht de subsidie stop wilde zetten. Reden voor documentair fotograaf Fleur Wiersma om er een reportage over te maken.

TEKST: SUZANNE BRINK FOTO'S: FLEUR WIERSMA

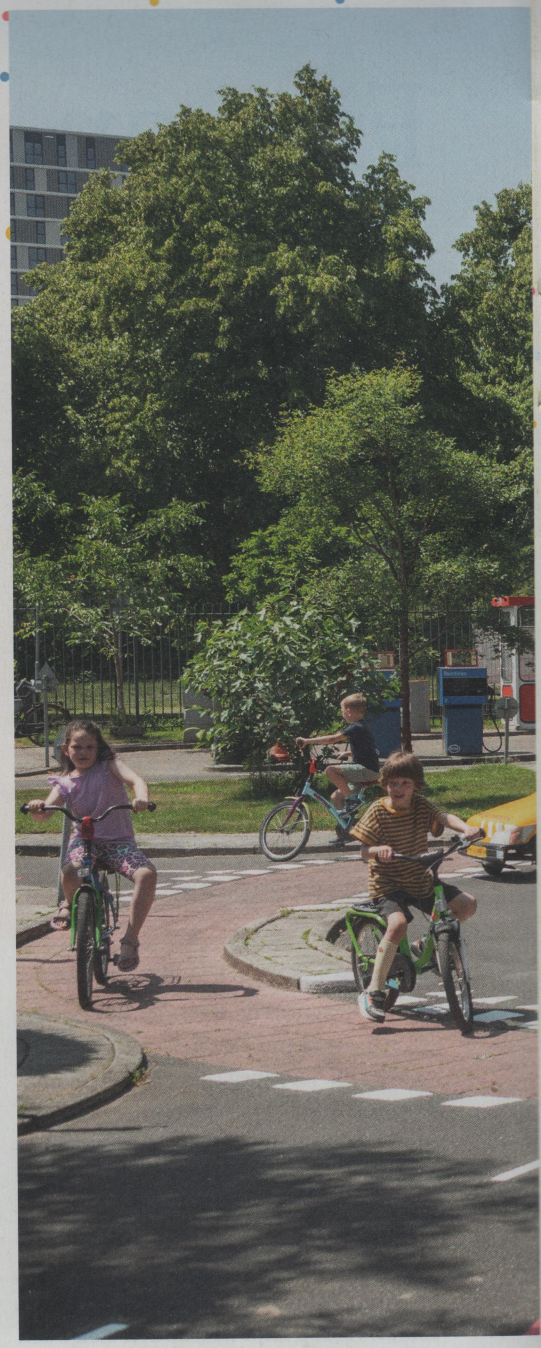

Fleur Wiersma was er zelf al tientallen, misschien wel honderden keren langs gefietst zonder de hele Verkeerstuin opgemerkt te hebben, maar toen ze in de krant las dat hij met sluiting werd bedreigd, was ze direct geïnteresseerd.
Fleur: 'De Verkeerstuin is typisch een onderwerp voor mij. Iets dat dreigt te verdwijnen en ikzelf ook nog ken. Ik ben in Drenthe opgegroeid en heb daar mijn verkeersdiploma behaald in de Verkeerstuin van Assen. Ik snap ook niet dat de Verkeerstuin met sluiting wordt bedreigd in deze tijd. Het verkeer is drukker dan ooit.'

Eerder fotografeerde ze een SRV-man, de rijdende supermarkt aan huis, waar ze een categorieprijs van de Zilveren Camera mee won, en maakte ze onder meer reportages over krullenpermanentjes en bedevaartsoorden.

Wat gebeurt er tijdens zo'n les?
Fleur: 'Voordat de les begint krijgen de kinderen instructies. Ze zijn afwisselend voetganger, fietser en automobilist. Vooral de jongetjes willen het liefst in een autootje zitten.
Om het lopen leuker te maken is er een puzzeltocht met kabouters en verkeersborden. Na elke les wordt gevraagd wat de kinderen hebben geleerd. Kinderen leren echt iets in de Verkeerstuin, maar ze hebben ook veel lol. Ikzelf heb ook iets geleerd. Ik vergat weleens mijn hand uit te steken, maar daar ben ik nu weer veel alerter op. Het is echt nodig om vriendelijk en attent te zijn in het verkeer.'

Naam **Fleur Wiersma**
Leeftijd 57 jaar
Beroep fotograaf, won Zilveren Camera in 2018 en 2022
Woonplaats: Utrecht
Aantal fietsen drie: een stadsfiets en twee elektrische, waarvan een van mijn moeder zodat we samen kunnen fietsen als ze hier is
Mooiste fietsmoment Toen ik als kind 's avonds na het eten even een rondje ging fietsen met mijn moeder rond Diever. Met wat lekkers mee

Hoe ga je als fotograaf te werk? Wat voor foto's wil je maken?

'Ik ben in het afgelopen jaar bij verschillende lessen in de Verkeerstuin geweest en heb gepraat met de aanwezigen. De eerste keer dat ik er kwam, moest ik wel even uitvogelen waar ik naar moest kijken. Kijk, een kind dat over een rotonde fietst kan ik altijd wel fotograferen, maar het ging me om gebeurtenissen als een bijnabotsing of een kind dat met aandacht naar een verkeerslicht kijkt. Ik moest goed opletten, want een les duurt twee uurtjes en tussendoor pauzeren ze nog.'

Wat gebeurt er allemaal nog meer?
'Er wordt 'Hand uitsteken' geroepen. Een streng ogende agent – een vrijwilliger die vroeger bij de politie werkte – blaast hard op zijn fluitje als kinderen tegen de richting in rijden, wat regelmatig voorkomt. Nu en dan worden de autootjes gebruikt als botsautootje, maar dat is streng verboden. Dat kan niet. De auto's gaan er kapot van.
Er is ook een spoorwegovergang met bomen die open en dicht kunnen. Ook kom je een busbaan en een woonerf tegen, en je kan er zogenaamd tanken.

Het leuke aan de Verkeerstuin is dat alles er op maat is van kinderen. De verkeerslichten en verkeersborden zijn een derde van de wereld buiten.'

Wat leren de slechtziende en blinde kinderen van Bartiméus?
'Ze voelen aan de borden en aan de lijnen en driehoek op het asfalt. Het doet je beseffen hoe gevaarlijk het verkeer is waar zij zich dagelijks doorheen moeten bewegen. Ze kunnen met stokken voelen waar ze zijn. In de wereld buiten oefenen heeft niet alleen als bezwaar dat er gevaar is, maar ook dat er te veel lawaai is om dingen uit te leggen en te vragen.'

Fleur wijst op een foto een jongen uit de groep van Bartiméus aan: 'Heel grappig: dit jongetje ziet niks, maar ik zag hem op een gegeven moment hard door het park rijden in een autootje. Zijn vader zei dat hij een heel goed geheugen heeft. Als hij een paar keer ergens geweest is, kent hij de weg.'

Deze fotoserie kwam tot stand dankzij het Mediafonds

Verkeerstuin Utrecht:

Het idee van een verkeerstuin stamt uit de jaren vijftig toen het verkeer drukker werd.
In 1963 werd in Utrecht de fonkelnieuwe Verkeerstuin in Park Transwijk geopend op initiatief van de gemeente. Esso werd sponsor, uit dankbaarheid voor verleende medewerking aan de totstandkoming van twee Esso-verkooppunten in de stad. Prominent beeld in de Verkeerstuin is nog steeds het retrobenzinestation met 'Esso' op de pompen.

Dreigende sluiting
Duizenden kinderen uit de stad Utrecht en regio deden verkeersexamen in de Verkeerstuin.
Tot de gemeente de Verkeerstuin in 2015 wilde sluiten. Het is aan coördinator Astrid van Maarseveen en vrijwilligers te danken dat de Verkeerstuin nog bestaat. Ook in 2024 is ternauwernood voorkomen dat de laatste educatieve verkeerstuin van Nederland moest sluiten. Astrid van Maarseveen: 'We kunnen de komende vijf jaar door, ook al is dat dan met minder subsidie. We zijn bezig met provincie en ondernemers om de Stichting Vrienden Verkeerstuin Utrecht op te richten. Daarnaast werken we samen met scholen en diverse instanties – zoals WMO Zeist en Medipoint Utrecht – en met sponsoren.
Voor kinderen in het speciaal onderwijs is dit ook een unieke plek waar ze in alle rust dingen kunnen leren. We kunnen de verkeerslichten uit laten vallen en op knipperen zetten. Dat heb je in de echte wereld ook. Dan moet je maar zien hoe je je daar uit redt.'

Voor en met wie?
In de Verkeerstuin krijgen kinderen van reguliere basisscholen les, kinderen met een beperking, expats, dementerenden en mensen met driewielfietsen en scootmobielen.
Boa's in opleiding handhaven de verkeersregels en hoveniers in opleiding helpen vrijwilligers met het groen. BAM, Ballast Nedam, Team Infra van de Provincie Utrecht en andere grote partijen helpen ook regelmatig met het groot onderhoud van asfalt, belijning en de spoorbomen.

De Fietsersbond stimuleert samen met Wandelnet binnen het project Beweegvriendelijke Schoolomgeving dat kinderen veilig zelfstandig naar school kunnen lopen en fietsen. Zie beweegvriendelijkeschoolomgeving.nl

In het midden Astrid van Maarseveen

Dit jaar vieren we met trots 50 jaar Brompton – vijf decennia van vakmanschap, innovatie en stedelijke vrijheid. Sinds 1975 wordt elke Brompton-fiets met zorg en precisie met de hand gebouwd in onze fabriek in Londen. Onze vakmensen combineren traditioneel handwerk met moderne techniek om fietsen te maken die even duurzaam als iconisch zijn. Elk frame wordt met de hand gesoldeerd, elk onderdeel zorgvuldig getest – want wij geloven dat kwaliteit nooit mag worden ingeleverd.

Brompton-fietsen zijn ontstaan vanuit de behoefte om vrij door de stad te bewegen, en die missie staat nog altijd centraal in alles wat we doen. Ontworpen om compact op te vouwen en groot te presteren, geven onze fietsen mensen de vrijheid om zich moeiteloos door drukke straten, volle treinen en kleine woonruimtes te verplaatsen. Of het nu gaat om een dagelijkse woon-werkrit, een spontaan avontuur of een tocht naar iets nieuws – met een Brompton bepaal je je eigen weg.

In ons vijftigste jaar kijken we niet alleen terug – we trappen ook vol vertrouwen vooruit. Van onze oorsprong in West-Londen tot op straten over de hele wereld: we danken elke Brompton-eigenaar voor het meereizen. Op naar nog vele jaren handgemaakte vrijheid.

Samen-fietsers

We vieren met ons jubileum dat we in een fietsland leven met miljoenen gelukkige fietsers, ieder met eigen fietsdromen en herinneringen. Neem de samenfietsers.

Sebastien Sutherland (31) ziet dat veel fietsliefhebbers uit de LHBTI+ community zich niet bij een reguliere wielerclub aansluiten. Daarom richtte hen in 2021 de wielerclub Queer Wheels op, in Amsterdam. 'Ik hoop dat die op een dag niet meer nodig is.'

Naam Sebastien Sutherland (31)
Woonplaats Halfweg
Beroep Projectmanager bij een fietsmerk
Aantal fietsen 'Zeven, waaronder een Cinelli-baanfiets en een racefiets van Raamwerk, uit Zeist. We hebben een berging en een paar staan bij mijn ouders.'
Mooiste fietsherinnering 'De eerste rit met Queer Wheels. Ik keek naar de twintig mensen om me heen – ik kende er twee – en besefte dat ik honderd procent mezelf kon zijn. Ik lette niet op hoe ik praatte of eruitzag. Iedereen had dat. Het was alsof we collectief een diepe zucht slaakten.'

Waarom een LGBTI+ wielerclub?
'Om drie redenen. Ten eerste omdat de wielrenners in reguliere clubs er allemaal ongeveer hetzelfde uitzien. Dat geeft LHBTI+'ers een ongemakkelijk gevoel; 36 procent van hen gaan niet bij een sportclub omdat ze zichzelf er niet vertegenwoordigd zien. Dat is erg! Sporten maakt gezonder en gelukkiger.'

En ten tweede?
'Wielrennen is al een dure sport zónder dat je bij een club zit. Lid worden is een extra financiële drempel en statistisch gezien hebben LHBTI+'ers minder te besteden. Mede door discriminatie – een verhaal op zich. De derde reden is de houding 'doe maar normaal, dan doe je al gek genoeg' die niet bij ons past.'

Hoe bedoel je?
'Wij zijn niet allemaal man, dun en in het bezit van dure fietsen, sportkleding en -accessoires. Dat is alleen wel het 'normaal' in reguliere fietsclubs. Daar moet je naar je gevoel aan voldoen.'

Zorgt een 'eigen' wielerclub niet voor juist meer verdeling?
'Het is simpel: sporten moet voor iedereen leuk en veilig zijn en dat is nog niet zo. De cijfers laten het zien. Voor homoseksuele personen is er redelijk veel tolerantie in onze samenleving, maar voor bijvoorbeeld transgenderpersonen nog niet. Wij krijgen vaak te maken met vijandigheid en agressie – de mailbox van Queer Wheels zit er vol mee. Voor fietsliefhebbers zoals ik is een eigen fietsclub een fijne oplossing.'

Wat betekent fietsen voor jou?
'Het is de enige constante in mijn leven. In zware tijden kan ik altijd nog fietsen. Ik voel me dan altijd meteen beter.'

Waarom maakt die vraag je emotioneel?
'Ik hou gewoon zó van fietsen! Het is alles. Ontsnappen aan het normale leven. Even niet hoeven horen: 'Je mag deze wc niet gebruiken.' In de natuur zijn met vrienden, of alleen met mijn gedachten. Het geeft kalmte en een veilig gevoel.'

Heeft Queer Wheels nieuwe vrienden opgeleverd?
'Zeker. Ik heb het in 2021 opgericht met Kai, die non-binair is. We kenden elkaar toen nog maar net. Nu zijn we beste vrienden en huisgenoten. Tijdens de twee ritten per maand – meer lukt niet, we doen alles vrijwillig – ontmoeten we zó veel coole mensen.'

Wat kan de Fietsersbond doen?
'De LHBTI+ community meer betrekken in gesprekken, of vaker interviewen. Als we meer gezien en gehoord worden, vinden hopelijk minder mensen ons eng. Misschien is Queer Wheels dan op een dag niet meer nodig. Dat zou mooi zijn.'

Lees meer verhalen op **fietsersbond.nl/50jaar**

TEKST: FENNA RIETHOF FOTO: ELIZABETH WATTIMENA

Wat hebben we bereikt?

Vanaf 1975 staat de Fietsersbond op voor de belangen van fietsers. Mét resultaat.

1 De Fietsersbond heeft de fiets gered!

In de jaren zeventig werd de weg letterlijk vrijgemaakt voor de auto. Voor de fiets was geen plek meer. De fiets was ouderwets en achterhaald. Fietsers pikten dat niet. Sinds 1975 komt de Fietsersbond op voor de belangen van de fietser. De actievoerders van destijds waren visionairs. Nu wil niemand nog snelwegen in het centrum en parkeerplaatsen op het marktplein. Steeds meer binnensteden zijn autoluw.

2 Fietser niet langer vogelvrij

De titel van ons vijftig jaar oude tijdschrift – Vogelvrije Fietser – is geen toeval. De ongevalscijfers uit de jaren zeventig zijn verbijsterend hoog. Meer dan 500 fietsers kwamen er toen jaarlijks om in het verkeer. Fietsen is veiliger geworden doordat de auto aan banden is gelegd. De Fietsersbond heeft actiegevoerd en gelobbyd voor 30-kilometergebieden, drempels en vrijliggende fietspaden. Met succes. Maar afgelopen jaar kwamen nog altijd 246 fietsers om in het verkeer. Er is dus meer actie nodig om het aantal slachtoffers terug te dringen.

3 37.000 kilometer fietspad

Het lijkt alsof fietspaden bij Nederland horen zoals windmolens en tulpen. Maar dat is niet altijd zo geweest. Natuurlijk waren er wel fietspaden, maar als je naar oude foto's van de steden kijkt, zie je vooral hoe fietsers zich tussen vrachtwagens en ander verkeer moesten wagen. De Fietsersbond heeft onvermoeibaar gehamerd op het belang van geasfalteerde en vrijliggende fietspaden. Het resultaat na vijftig jaar: 37.000 kilometer fietspad.

4 Brommers naar de rijbaan
Fatbikes zijn nu – vooral in de steden – de gesel van de fietser. In de jaren negentig werd die rol vervuld door de brommer. In 1999 ging die, na een jarenlange campagne van de Fietsersbond, naar de rijbaan.

5 Dodehoekspiegel
Afslaande vrachtwagens zijn gevaarlijk voor fietsers. Hoe goed de chauffeur ook zijn best doet; hij kan niet alles zien. En vroeger kon hij zelfs niet goed zien of er fietsers naast zijn vrachtwagen stonden of reden. De Fietsersbond voerde daarom campagne voor een verplichte dodehoekspiegel. En die is er in 2003 ook gekomen.

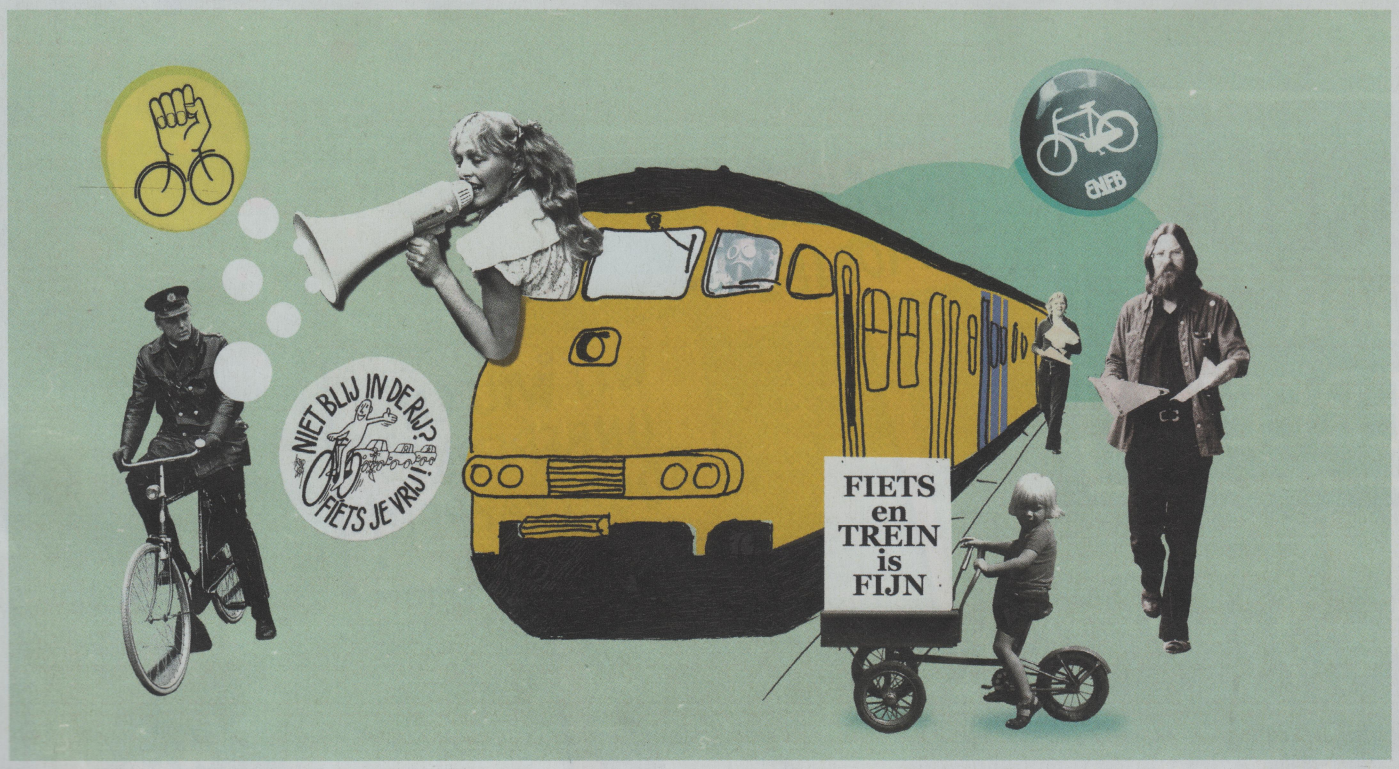

6 Fiets en trein

NS wilde vijftig jaar geleden af van het fietsvervoer. Protesten tegen het afschaffen van het fietsvervoer door NS zijn de aanleiding voor de oprichting van de Eerste Enige Echte Wielrijders Bond (ENWB), die later Fietsersbond ging heten. In 1982 organiseerde de Echte Nederlandse Fietsers Bond (ENFB) een grote manifestatie 'Fiets-en-trein-op-één-lijn' om te laten zien dat de combinatie van fiets en trein een prima alternatief is voor de auto. De ENFB wilde huurfietsen op stations en het (betaalbaar) meenemen van de fiets in de trein. Ook de plannen om de vouwfiets te weren uit de trein heeft de Fietsersbond telkens weten af te wenden.

7 Stationsstallingen

Bijna de helft van alle treinreizigers komt met de fiets naar het station. Dat daar iets voor geregeld moest worden, sprak voor NS en gemeenten niet vanzelf. De Fietsersbond heeft onvermoeibaar gepleit voor meer en betere stallingen. Ook hebben acties, lobby's en protesten van de Fietsersbond verplicht betaald parkeren afgewend. De Fietsersbond stelde voor om de eerste dag stallen gratis te maken. NS heeft dit voorstel omarmd.

8 OV-fiets

In de jaren zeventig werd een plan voor 'gele leenfietsen' bij de stations door de NS-directie weggehoond. Maar de Fietsersbond gaf niet op. Inmiddels is de OV-fiets niet meer uit het straatbeeld weg te denken. En NS wil niet meer zonder de OV-fiets. Meer dan een miljoen ritten worden jaarlijks op de geelblauwe leenfietsen gemaakt. De Fietsersbond stond in 2003 aan de wieg van het succesvolste en enige rendabele leenfietsensysteem ter wereld.

9 Fietsrouteplanner

De Fietsrouteplanner is gemaakt voor en door fietsers. Dankzij de inzet en lokale kennis van honderden vrijwilligers ben jij altijd op de hoogte van de laatste wijzigingen op jouw route. De vrijwilligers voegen allerlei extra fietsgegevens toe over bijvoorbeeld het wegdek (asfalt, tegels), de omgeving (groen, lawaai), tijdelijke omleidingen en nog veel meer. Zo kun je de kortste route, maar ook een racefietsroute of een makkelijk-doorfiets-route plannen. Via de gratis app Toertje staat de Fietsersbond Routeplanner ook onderweg tot je beschikking. De app biedt voorgeplande routes, gesproken navigatie en GPX-downloads, en kent natuurlijk alle fietsknooppunten. Binnenkort verschijnt de geheel vernieuwde website van de Routeplanner, natuurlijk met alle vertrouwde functies én meer.

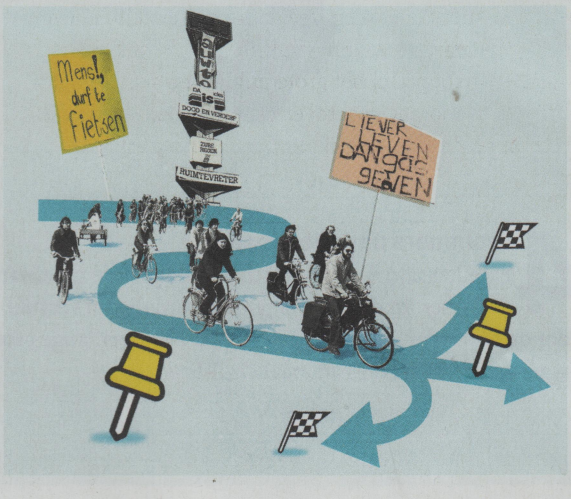

10 Veilige routes bij jou in de buurt

Gevaarlijke kruisingen worden niet vanzelf aangepast. Kortere wachttijden bij de verkeerslichten, goede stallingen en rekken komen er ook niet vanzelf. Zo'n 1.500 actieve vrijwilligers in meer dan 150 lokale afdelingen spitten onvermoeibaar beleidsstukken door, doen voorstellen, overleggen met ambtenaren en wethouders, en voeren actie. Met als resultaat een veiligere en aantrekkelijkere leefomgeving voor iedereen. Wil je ook meehelpen? Ga naar vrijwilligers.fietsersbond.nl

11 Veilige auto's voor fietsers

Auto's worden steeds veiliger, voor inzittenden. Maar ze moeten dat ook worden voor fietsers. Twintig jaar geleden verscheen hierover al een artikel in de Vogelvrije Fietser. Dat leidde tot een Fietsersbond-onderzoek naar een airbag voor fietsers waar TNO, Volvo, Autoliv en het ministerie van Verkeer en Waterstaat aan mee hebben gedaan. Maar nog altijd maken autofabrikanten zich onvoldoende druk over de gevolgen van een botsing voor fietsers. Dus blijven wij de druk opvoeren.

12 TestKees geeft betrouwbaar advies

Na bijna tien jaar als een 'gewone' medewerker bij de Fietsersbond te hebben rondgelopen, transformeerde Kees Bakker in 2007 in TestKees. Het idee kwam van Michiel Slütter, tot 2022 hoofdredacteur van Vogelvrije Fietser. Hij wilde consumentenvoorlichting en de testen meer onder de aandacht brengen omdat hij merkte dat mensen daar behoefte aan hebben. TestKees werd een 'merk' en kreeg steeds meer aandacht. Hij verscheen als deskundige in tv-programma's en werd zo het bekendste gezicht van de Fietsersbond bij het grote publiek en veel gezocht op Google. Hij wordt vooral gewaardeerd vanwege zijn kritische en onafhankelijke blik en omdat hij zich kan verplaatsen in de 'gewone' fietser.

13 Iedereen Mobiel: we zijn er voor alle fietsers

Langzaam maar zeker komt er meer oog voor fietsers met een aangepaste fiets of een driewieler. Dat is mede dankzij de Fietsersbond-community Iedereen Mobiel. Een diverse groep ervaringsdeskundigen vraagt aandacht voor knelpunten als het parkeren van driewielfietsen en onneembare obstakels op de weg. We voeren samen actie en starten petities.

14 Fietsgemeente: felbegeerde titel

Eens in de twee jaar barst de verkiezing van de beste Fietsgemeente los. Die verkiezing komt voort uit baanbrekend onderzoek uit 2000: de Fietsbalans. Ook dat onderzoek was gericht op het vergelijken van 'het fietsklimaat' in gemeenten. Het begon met een meetfiets die objectieve criteria in kaart bracht. Later vergeleek een vakjury genomineerde gemeenten, maar inmiddels kunnen fietsers zelf in een grote enquête aangeven waar ze blij mee zijn en waar ze juist ontevreden over zijn. Winnaars waren tot dusver onder andere Veenendaal, Houten, Nijmegen en Noord-Beveland. Vul de enquête nu in: www.fietsersbond.nl/fietsgemeente-2026/

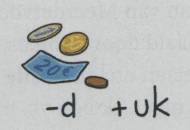

=

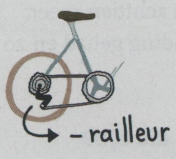

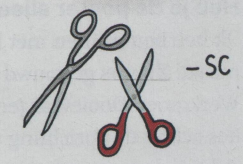

ILLUSTRATIES: JUDY BALLAST

Gouden posters

Politieke posters waren in de jaren zeventig razend populair. Bij de ENWB, zoals de Fietsersbond toen nog heette, maakten begaafde fotografen en vormgevers als Loes Dolkens en Wim Wiskerke posters die nog steeds prachtig en ijzersterk zijn. En hoe zou een poster van 2025 eruitzien? We vroegen activist Maartje de Goede om een actuele variant te maken. Je vindt hem in dit nummer.

Autorijden? Ga nou toch gauw fietsen

Loes Dolkens ontwierp in 1976 deze roemruchte poster voor de toenmalige ENWB. 'Ik sta nog steeds 100 procent achter de poster.'

TEKST: KARIN BROER FOTO: PHIL NIJHUIS

Loes Dolkens was 26 jaar toen ze de poster ontwierp. Ze had de kunstacademie gevolgd en was opgeleid als grafisch vormgever. En was lid van de Werkgroep Fiets in Den Haag. 'Er waren een heleboel clubs actief in de Randstad; er waren ook grote fietsdemonstraties. En ik weet dat ik namens de Werkgroep Fiets was uitgenodigd in Amsterdam en dat we het toen hebben gehad over een landelijk fietsvereniging.'

Heb je de poster alleen bedacht?
'Ik heb hem samen met Mara Hamer gemaakt. Zij was getrouwd met Leo Hamer van Werkgroep Dooievaar (een van de organisaties achter de oprichting van de Fietsersbond, red.). Ik heb een tekening van Mara van de fietsers gestileerd en de poster vormgegeven. Die tekst hebben we met een klein clubje verzonnen, met z'n drieën dacht ik.

Posters werden gemaakt met van die plakletters, een Letraset heette dat. Die plakte je op het ontwerp. Zo ging dat in die tijd. Drukkerij De Dageraad maakte veel actiematerialen. Ze drukten ook de poster van de PSP met die koe en die naakte vrouw. Die posters konden mensen voor hun raam hangen. Dat was toen gebruikelijk. We hebben ze ook op bushokjes en tramhaltes geplakt. Die poster is wel een van de betere die toen zijn gemaakt. De poster is zelfs tot in Schotland gesignaleerd.'

Heb je nog meer gedaan voor de ENWB?
'Ik heb destijds ook de basislay-out gemaakt voor de Vogelvrije Fietser. Er waren veel mensen bij de bond betrokken die iets konden. Ik was ook geen achttien meer; ik had een serieuze opleiding gehad en zo waren er meer.'

Hoe denk je terug aan die tijd?
'Het was heel anders. Ik probeerde het laatst aan mijn twee dochters uit te leggen; de tijdgeest voelde toen heel anders, heel hoopvol. Er was geen echte dreiging. Je voelde je vrij. Het was niet agressief. We waren niet direct wereldverbeteraars, maar je maakte je samen met anderen wel meer druk om wat er gebeurde in de wereld. En het had ook resultaat. Al die rode fietspaden zijn er gekomen door de ENWB. Er kwam meer aandacht voor de fiets. Ik was laatst in Parijs en je hebt nu prachtige fietspaden langs de Seine. Dat had ik niet gedacht hoor, in de jaren zeventig. In die tijd kwam ik ook wel in Parijs en dan werd je bijna platgereden als je daar fietste. Automobilisten reden daar rond met een idee: Wat doe je daar? Ga weg!'

Fiets je nog?
'Fietsen is nog steeds het allerbelangrijkste vervoer voor mij, maar als ik nu langs de Laan van Meerdervoort rij, word ik ingehaald door fatbikes en gemotoriseerde bakfietsen en vind ik de fietspaden niet veilig meer. Ik ben 75, maar blijf fietsen. Ik sta nog steeds 100 procent achter de poster.'

AUTORIJDEN?
GA NOU GAUW
FIETSEN
"Wordt lid van de E.N.W.B." postbus 2000 Amersfoort.

Fiets in de knel

In de jaren zeventig hadden studenten volgens fotograaf Wim Wiskerke allemaal politieke posters aan de muur: 'Het moest er vooral niet te gelikt uitzien.'

'Heb je gehoord over de oprichting van de ENWB? Is dat niet wat voor je?' Die vraag kreeg Wim Wiskerke in 1975 van Willem Hoogendijk van de Utrechtse milieugroep Aktie Strohalm. Aktie Strohalm was een van de organisaties die samen de ENWB oprichtten. Wiskerke: 'Ik ben toen naar een bijeenkomst geweest van wat de afdeling Utrecht zou worden. Ik kende daar meteen al een paar mensen; we waren allemaal studenten.' Wiskerke zou bij de ENWB allerlei dingen gaan doen, maar vooral fotograferen, ontwerpen, posters maken.

Gepopulariseerd

Met het maken van een knelpuntennota – een opsomming van alles wat er mis was voor fietsers in de stad – ging eigenlijk elke afdeling van start. Wiskerke: 'Ook in Utrecht maakten we een knelpuntennota, maar die stond vol jargon. Ambtenaren vonden het geweldig, maar we wilden ook een soort gepopulariseerde samenvatting voor het grote publiek maken en dat werd 'Fiets in de knel'.

Dit soort brochures en affiches werden verkocht in de bakfiets op de Stadshuisbrug. In die tijd kochten mensen affiches met popidolen voor aan de muur, maar studenten hadden allemaal politieke posters. Bij wat we maakten aan posters en brochures was er wel altijd een bezorgdheid. Het moest er vooral niet te chic, niet te gelikt uitzien. Het moest een beetje groezelig, anders was je de Veronicagids. Terwijl je nu denkt: als je mensen buiten je kring wilt bereiken, zou het er toch wat netter uit moeten zien.'

Wie staat er op de poster?

'De foto van die mevrouw op de Nachtegaalstraat is gemaakt om te laten zien dat er allemaal auto's staan geparkeerd op de fietsstrook. Ik weet dat ik op straat stond om foto's te nemen en dacht: Hé, tante Wil. Dat was een aangetrouwde nicht van mijn moeder die ook in Hoograven woonde. Toen ze dichterbij kwam dacht ik: O, nee, het is tante Wil niet. Maar die foto heet voor mij nog altijd tante Wil. De foto is gemaakt met een telelens van een flink eind weg. Dat is bewust gedaan zodat die rij auto's heel massaal overkomt. Zo werd duidelijk dat het niet ging om één fout geparkeerde auto.

De foto is gebruikt voor de brochure 'Fiets in de knel', maar ook voor een poster om de fietsdemonstratie van 4 juni 1977 in Utrecht aan te kondigen. We hebben er toen andere auto's in geplaatst. Die foto's van auto's had ik ook gemaakt, met een zogenaamd sterretjesfilter. Die auto's hebben we zo geplaatst dat het lijkt of ze naar elkaar toe komen, zodat het echt "fiets in de knel" wordt. Op dat soort dingen waren we alert. We konden niet zoveel foto's maken zoals nu, want film was duur.

Op de demonstratieposter stonden drie eisen en onderaan de aankondiging van de demonstratie op 4 juni 1977. Dat was opzettelijk, want dan kon je die strook er later afsnijden, zodat de affiche lang bruikbaar was. Een klein formaat is toen naar alle Utrechtse leden gestuurd met op de achterkant de aankondiging van een demonstratie, met de oproep: 'Hang dit affiesje voor uw raam'. Dat deed iedereen ook in die tijd.'

Wat vind je er nu van?

'Ik vind de stijl wat onbeholpen, maar zeker niet slecht. De communicatie is duidelijk.'

TEKST: KARIN BROER FOTO: WIM WISKERKE

Red de fietser, rem de auto

Social designer, ontwerper en activist Maartje de Goede ontwierp een nieuwe actieposter voor de Fietsersbond: 'Als je weet dat het vroeger anders was, betekent dat dat je zelf ook de toekomst kunt veranderen.'

'Van oorsprong ben ik grafisch ontwerper. Ik heb veel posters gemaakt, maar dat doe ik eigenlijk al jaren steeds minder. Het mooie aan de opdracht van de Fietsersbond is dat het een actieposter moest zijn. Ik hou van activisten. Ik wist eerst niet wat de Fietsersbond heeft betekend en nam voor lief dat ik goed kon fietsen in Nederland. Pas later drong tot me door dat daar hard voor is gestreden door de Fietsersbond. Als je dat niet weet, doe je geen recht aan de mensen die in het verleden actie hebben gevoerd, maar je doet ook jezelf geen recht. Want als je weet dat iets ooit anders is geweest betekent dat ook dat je zelf de toekomst kunt veranderen.'

Wat hebben de activisten van de Fietsersbond veranderd?

'Activisten zitten altijd in de voorhoede. In hun eigen tijd krijgen ze veel kritiek: doe maar normaal. Maar nu zie je dat veel van de dingen die de Fietsersbond in de jaren zeventig en jaren tachtig bepleitten heel normaal zijn geworden. In een oud pamflet las ik bijvoorbeeld dat ze wilden dat de fiets als volwaardige verkeersdeelnemer zou gelden. En dat fietsers rechtsaf mochten slaan bij rood verkeerslicht omdat ze daar niemand mee hinderden. Dat is nu vanzelfsprekend. Maar op het moment dat Fietsersbondactivisten daarvoor pleitten met posters, manifestaties en burgerlijke ongehoorzaamheid wisten ze nog niet of ze succes zouden hebben met hun acties. Net zoals de hoop bij mijn poster is dat mensen hem achter hun raam hangen, vooral in straten waar te hard gereden wordt. Of dat een steentje bijdraagt, weet je achteraf pas. Verandering is zelden rechttoe rechtaan. Wat plotseling lijkt te gebeuren, groeit vaak langzaam en onzichtbaar vanaf de wortels.

Hoe kwam je op dit thema?

'Ik keek naar thema's die al langer speelden. Met snelheidsvermindering binnen de bebouwde kom was de Fietsersbond in de jaren zeventig en tachtig al bezig. Zulke dingen hebben altijd een lange adem nodig. Maar toen ik afgelopen maand op fietsvakantie was in Nederland, zag ik overal bewonersinitiatieven om de snelheid omlaag te brengen. Het leeft.'

Waarom heb je voor deze vorm gekozen?

'Het mooie aan oude actieposters is dat die posters niet door iemand in zijn eentje achter een laptop zijn bedacht, maar dat activisten samen letters sneden en dan de hele nacht aan de zeefdrukpers posters stonden af te drukken om ze direct overal op te hangen.

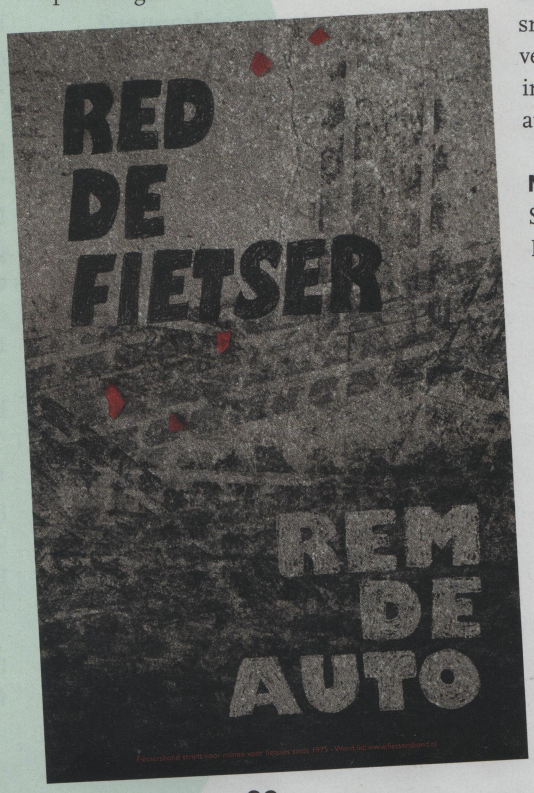

Het was niet zo dat ze even een gelikte poster maakten. Ik wilde die urgentie en emotie ook in mijn poster. Dus ik ben de straat opgegaan met een autoband en heb met verpulverd houtskool sporen gemaakt. Ik heb letterlijk ruimte ingenomen. Het is toch een kleine actie op zichzelf. Het is een simpel grafisch beeld, want die worden het snelst verspreid. Iedereen kan er zijn eigen verhaal bedenken. Je kan er een aanrijding inzien. Of alleen maar de sporen van een auto die hard moest remmen.'

Maartje de Goede
Social designer, ontwerper en activist Maartje de Goede bedacht eerder met Lisa Strijbosch voor de Fietsersbond de Meefietslijn en een persoonlijkheidsquiz.
maartjedegoede.nl

PS 'Voor de grafische nerds onder ons: ik heb een meer dan honderd jaar oud lettertype getekend, Gill Sans. Die werd veel op drukpersen gebruikt en zie je ook in het OV bijvoorbeeld. 'Red de fietser' staat in Italic (cursief - red) en de letters staan dicht bij elkaar om aan te geven dat de fietser in beweging is en weinig ruimte heeft in tegenstelling tot de auto. 'Rem de auto' is in vette letters die stilstaan.'

TEKST: SUZANNE BRINK FOTO: MARGREET RIJLAARSDAM

Nieuwe fietsers

We vieren met ons jubileum dat we in een fietsland leven met miljoenen gelukkige fietsers, ieder met eigen fietsdromen en herinneringen. Neem de Nieuwe fietsers.

Achtstegroeper Esra van de Meent (11) is door haar vader aangestoken met het wielrenvirus. Officieel is ze te jong voor de wielerclub, maar méestal houdt ze de rest goed bij. 'Ook als ik moe ben zet ik door'

Naam Esra van de Meent (11)
Woonplaats Mook
Aantal fietsen 'Vier. Een gewone fiets, een mountainbike en twee wielrenfietsen – eentje is geleend van de wielerclub.'

Mooiste fietsherinnering 'De drie fietsvakanties met mijn vader. Elke keer vertrokken we van huis. We gingen richting mijn moeder die ergens anders in Nederland was. Twee dagen duurde het. Onderweg sliepen we bij opa en oma.'

Hoe ben je met wielrennen begonnen?
'Papa wielrent veel. Hij vroeg mijn oudere broer drie jaar geleden of hij mee wilde op fietsvakantie. Hij wilde niet, toen vroeg ik: 'Mag ík dan mee?' Daar moest papa over nadenken. Het mocht, maar alleen als ik een beetje zou trainen met mijn mountainbike. Ik vroeg of ik een wielrenfiets mocht als de fietsvakantie goed ging.'

Die is dus goed gegaan?
'Twee keer negentig kilometer kon ik gewoon. Papa en mama namen me na afloop als verrassing mee ergens naartoe. 'Toch niet naar iets sáááis?' vroeg ik, want ik vind veel dingen saai. We gingen een tweedehands wielrenfiets ophalen. Ik was superblij. In het begin hield ik het stuur nog op de mountainbikemanier vast. Maar het wende snel.'

Wat vind je leuk aan wielrennen?
'Wielrennen is gezellig. Als je samen mountainbiket, fiets je op een rijtje. In het wielrenclubje kan ik altijd met iemand kletsen. Behalve als het waait, dan sleept de wind je woorden mee.'

Vertel eens over je wielrenclubje?
'Ik zit sinds vorig jaar bij de lokale wielervereniging. Dat mag officieel pas vanaf twaalf jaar, maar papa zat erbij en ik had al wat ervaring. Mijn lengte heeft er misschien ook mee te maken. Ik ben best lang, 1 meter 65 of zo. Elke zondag rijden we iets van vijftig kilometer. Meestal hou ik de rest van de jeugdgroep goed bij.'

Meestal?
'Alleen in de bergen is dat lastig. We waren op wielrenkamp in Limburg. De berg van het Drielandenpunt was echt steil met veel bochtjes. Ik was als laatste boven. Tijdens het klimmen denk ik vooral negatief: waarom kan ik het niet? Maar ik kan het wél! Alleen in een ander tempo dan de rest.'

Hoe heb je het volgehouden?
'Je moet nooit afstappen op een helling, dan lukt opstappen niet meer. Ik ben doorgegaan tot ik boven was. Ook als ik moe ben zet ik door. Ik word niet meer geduwd door de wegkapitein – de volwassene die mee is. Die moedigt me alleen aan. Dat helpt.'

Heb je wielrendoelen?
'Vijf keer een rotonde rond en tien keer een Kerkstraat door – om af te vinken op de bingokaart van de jeugdgroep. O, persoonlijke doelen bedoel je. Die heb ik niet. Wel wil ik graag vaker op fietsvakantie met papa. Het liefst met een tentje en dan kamperen.'

Lees meer verhalen op **fietsersbond.nl/50jaar**

TEKST: FENNA RIETHOF FOTO'S: CORNÉ SPARIDAENS

Logikwis:

50 jaar Fietsersbond in verhalen

Om ons jubileum te vieren hebben we heel veel bijzondere fietsers geportretteerd. Een aantal daarvan vind je in deze speciale editie, nog veel meer staan er op onze website fietsersbond.nl/50jaar. Voor deze quiz hoef je ze niet allemaal te lezen, maar kun je aan de hand van de aanwijzingen ook uitvogelen wie waar op welke fiets fietst en waarom.

Uitleg: Volg de aanwijzingen en verbind de juiste naam aan fietstype, plaats en categorie. Noteer een plus in de vakjes die met elkaar in verband staan en een min in de vakjes die niet bij elkaar horen.

Aanwijzingen

1. De vier geportretteerden zijn iemand uit Austerlitz, een fietsforens, een racefietser en Joep.
2. Esra, de jongste van het stel, woont in het noordelijke puntje van Limburg.
3. Petra scheurt door het verkeer, maar heeft geen racefiets.
4. Jake is noch een beroepsfietser, noch een fietsforens.
5. De vouwfietser forenst van Culemborg naar Utrecht met een Brompton en de trein.
6. De beroepsfietser is een huisarts die een bakfiets gebruikt om zijn patiënten in Den Haag te bezoeken.
7. De vrijwilliger is actief voor de community Iedereen Mobiel en zet zich dus in voor een toegankelijker Nederland. Met zijn handbike komt hij veel obstakels tegen.

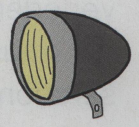

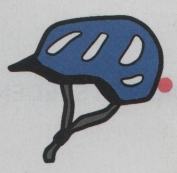

	bakfiets	handbike	racefiets	vouwfiets	Austerlitz	Culemborg	Den Haag	Mook	beroepsfietser	fietsforens	nieuwe fietser	vrijwilliger
Esra												
Jake												
Joep												
Petra												

beroepsfietser												
fietsforens												
nieuwe fietser												
vrijwilliger												

Austerlitz												
Culemberg												
Den Haag												
Mook												

ILLUSTRATIES: JUDY BALLAST

'Het onderwerp moet emotie oproepen'

De kracht van petities

Met onder meer petities heeft de Fietsersbond er in het verleden voor gezorgd dat de onderdoorgang onder het Rijksmuseum fietspad bleef. Ook dit jaar verzamelt de Fietsersbond op verschillende plekken handtekeningen. Onder andere in Drechtstreden.

TEKST: EELCO DEN BOER - GARCIA

'Het onderwerp moet emotie oproepen. Irritatie en frustratie leiden tot betrokkenheid en actie', verklaart William Nederpelt, vrijwilliger bij Fietsersbond Drechtsteden. Toen het bericht binnenkwam dat twee belangrijke bruggen voor minimaal negen maanden zouden worden afgesloten voor fietsers en voetgangers, kwam zijn afdeling direct in actie.

Goede relaties

'We werden overvallen door het nieuws dat niet alleen de Merwedebrug dichtgaat voor renovatie, maar ook de Baanhoekbrug wordt afgesloten en alleen opengesteld voor nooddiensten. Dat vinden we onacceptabel. Dus hebben we snel besloten om een petitie op te stellen. Daar was Rijkswaterstaat niet zo blij mee, maar ze zijn toch opnieuw naar de situatie gaan kijken. Niet alleen door de petitie, maar ook omdat we met elkaar in gesprek zijn gebleven.'

Nederpelt benadrukt het belang om een goede relatie te behouden. 'Een petitie is slechts een van de instrumenten in een lobby. Je moet goed nadenken wat je wanneer inzet. Wij proberen zo vroeg mogelijk om tafel te zitten met als doel inspraak te hebben. En niet pas achteraf, als het besluit al genomen is.'

Burgemeester Mol

Volgens Nederpelt is het ook belangrijk aan wie je de handtekeningen overhandigt. 'Wij wilden dat graag doen aan burgemeester Nanning Mol van Dordrecht, omdat hij tevens de voorzitter is van de veiligheidsregio en de omgevingsdienst. Zo bereiken we alle betrokken organen dus in één keer. En niet enkel een vertegenwoordiger van een gemeente. Bovendien is hij net begonnen, dus is het een mooie gelegenheid om kennis te maken.'

Media

De petitie is in meerdere opzichten een succes gebleken. 'We hebben meer dan 4.500 handtekeningen verzameld. Als bijvangst schreven veel ondertekenaars zich ook in voor onze nieuwsbrief. De actie heeft ook veel aandacht gekregen in de media. En we hebben de relatie aangehaald met andere organisaties, bijvoorbeeld wielerclubs die beseften dat we ook voor hun belangen opkomen. Maar het belangrijkste is natuurlijk dat er naar ons wordt geluisterd en dat onze inbreng wordt gewaardeerd.'

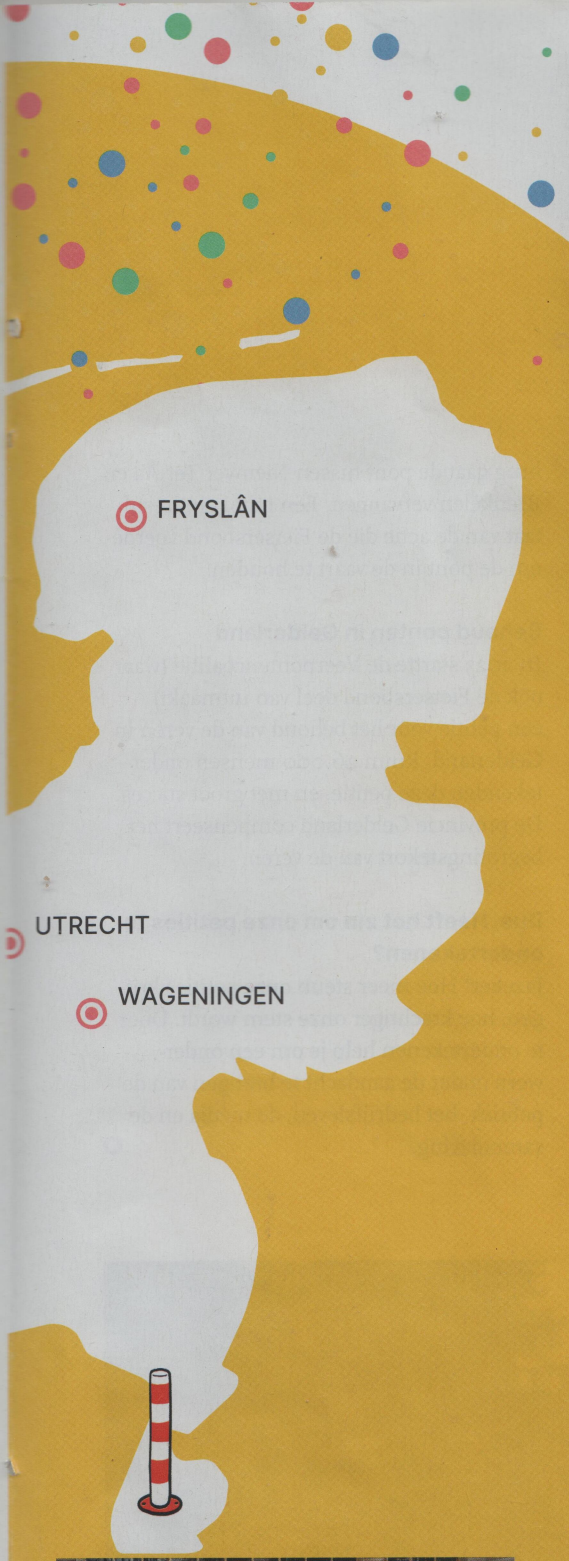

Lopende petities

LANDELIJK: Minder verkeersdoden
Het afgelopen jaar kwamen 246 fietsers om in het verkeer. Van het aantal fietsdoden kwam meer dan de helft om door een aanrijding met een personen- of bestelauto, vrachtwagen of bus. Onacceptabel. Er is nú actie nodig om het aantal slachtoffers terug te dringen. Daarom eisen we 30 km/u als normale snelheid in dorpen en steden. Bij een snelheid van 30 km/u heeft een ongeval bijna nooit een dodelijke afloop.
fietsersbond.nl/petitie

FRYSLÂN: Einde dodenweg
Zeven verongelukte fietsers in vijf jaar op één weg is veel te veel. De Fietsersbond roept de provincie Fryslân op om de fietsoversteken over de provinciale weg N357 van Leeuwarden naar Holwerd veiliger te maken voor fietsers.

ZAANSTREEK: Zelfbedieningspontje Molletjesveer
Sinds de komst van het nieuwe elektrische pontje gaat het regelmatig mis. De oversteek is onbetrouwbaar geworden. Daarom roepen we op: breng het zelfbedieningspontje terug.

UTRECHT: Fietsparkeren voor iedereen
Fietsers met een aangepaste fiets kunnen vaak hun fiets nergens veilig stallen, onder andere door slecht toegankelijke fietsenstallingen. Ook in Utrecht schieten de bestaande fietsvoorzieningen tekort.

ROTTERDAM: Groenezoom 30 km/u
De gemeente Rotterdam verlaagt op veel plekken binnen de stad de maximumsnelheid naar 30 km/u. Dat is goed nieuws voor fietsers en voetgangers. Maar de Groenezoom, een drukke straat waar fietsers, voetgangers, auto's én bussen de weg delen, blijft 50 km/u. Onbegrijpelijk.

WAGENINGEN: Maak de Grebbedijk fietsvriendelijk
De Fietsersbond wil dat de Grebbedijk veilig en aantrekkelijk wordt voor langzaam verkeer: fietsers, voetgangers, sporters en recreanten. De gemeente Wageningen wil van de nieuwe Grebbedijk tussen Rhenen en Wageningen een 60 km/u-weg maken. Dat vinden wij een slecht plan. Wij pleiten voor maximaal 30 km/u, een inrichting als fietsstraat en een voetpad naast de rijbaan.

ZEELAND: Fietsers verdienen een gratis oversteek
Begin dit jaar werd de tunnel onder de Westerschelde voor automobilisten gratis, maar fietsers en voetgangers betalen nog steeds de volle mep om de oversteek te maken. Heel onrechtvaardig! Voor een gezin met twee kinderen en vier fietsen betaal je al snel meer dan €60,00 voor een retourticket. Teken de petitie om een gratis oversteek te eisen.

Ga naar fietsersbond.nl/meer-petities om alle petities te bekijken én ondertekenen!

Eerdere petities

Het klassieke voorbeeld van een succesvolle petitie is het behoud van de onderdoorgang voor fietsers onder het Rijksmuseum. De gemeente en het museum wilden de doorgang afsluiten onder het mom van verkeersveiligheid. Na duizenden handtekeningen om het fietspad in ere te herstellen, en een intensieve lobby van Fietsersbond Amsterdam, volgde een nieuwe evaluatie en ging de tunnel toch weer open voor fietsers na de heropening van het Rijksmuseum in 2013.

Nog een paar recente voorbeelden:

Behoud de fietspaden in de Noord-Hollandse duinen!
Deze oproep heeft de Fietsersbond maar liefst 6.713 handtekeningen opgeleverd. Eind vorig jaar overhandigden we deze aan gedeputeerde Jeroen Olthof en commissaris van de Koning in Noord-Holland Arthur van Dijk.
In de concept-beheernota 2025-2035 van PWN, verantwoordelijk voor het beheer van grote delen van de duinen, ontbreekt een duidelijke visie op het behoud van het fietspadennetwerk. Zonder maatregelen worden fietspaden in de Noord-Hollandse duinen onbegaanbaar door duinverstuiving en hoge waterstanden. Afgelopen jaren waren al delen van de fietspaden afgesloten. 'Als er geen actie wordt ondernomen, wordt recreatief fietsen in de duinen in de toekomst onmogelijk', waarschuwt Ross Goorden, beleidsadviseur van de Fietsersbond.

Petitie leidt tot nieuwe fietsbrug
De handtekeningen zijn gezet onder de overeenkomst voor de aanleg van de fietsbrug over het Amsterdam-Rijnkanaal. Deze brug gaat de pont tussen Nieuwer Ter Aa en Breukelen vervangen. Een mooi eindresultaat van de actie die de Fietsersbond voerde om de pont in de vaart te houden.

Behoud ponten in Gelderland
In 2023 startte de Veerpontencoalitie (waar ook de Fietsersbond deel van uitmaakt) een petitie voor het behoud van de veren in Gelderland. Ruim 26.000 mensen ondertekenden deze petitie, en met groot succes. De provincie Gelderland compenseert het begrotingstekort van de veren.

Dus. Heeft het zin om onze petities te ondertekenen?
Jazeker! Hoe meer steun onze petities krijgen, hoe krachtiger onze stem wordt. Door te ondertekenen help je om een onderwerp onder de aandacht te brengen van de politiek, het bedrijfsleven, de media en de samenleving.

Fietsen met dieren

We vieren met ons jubileum dat we in een fietsland leven met miljoenen gelukkige fietsers, ieder met eigen fietsdromen en herinneringen. Neem de fietsers met dieren.

Lynn Henderiks en Pablo van der Poel fietsen met kat Kippie: Als we in België fietsen, hoor je mensen denken: 'wat een rare Hollanders, met een kat op de fiets'.

Naam Lynn Henderiks (37) en Pablo van de Poel (34)
Woonplaats Geulle
Beroep Lynn is ondernemer en fotograaf, Pablo is zanger/gitarist van de rockband DeWolff
Aantal fietsen Lynn heeft een stadsfiets, Pablo heeft een gravelbike en een fatbike ('gekocht toen die nog niet zo'n slechte reputatie had')

Mooiste fietsherinnering van Lynn 'Toen ik als klein meisje bij mijn vader voorop zat, wilde ik het windscherm altijd slopen'
Dierbare fietsherinnering van Pablo 'Mijn ouders hadden geen auto, dus ik heb als kind heel veel gefietst. Zes jaar lang fietste ik op schooldagen op en neer van Geleen naar Sittard. Soms twee keer op een dag, in totaal bijna 30 kilometer.'

Geulle, Zuid-Limburg. Dan zegt de sportieve fietser: Amstel Gold Race! Zijn jullie ook van die fanaten?
Pablo: 'Wij fietsen graag, en ook best veel. Want het is hier natuurlijk hartstikke mooi. Maar ook heuvelachtig, soms op het steile af. Bergopwaarts fietsen lukt dan alleen in de laagste versnelling. Ik moet zeggen, met het schaamrood op de kaken, dat ik daarom een paar jaar geleden een fatbike heb gekocht. Dan kan ik toch wat meer gear meenemen als we met de band repeteren.'

En wie is deze pluizenbol?
Pablo: 'Dit is onze kater Kippie, vernoemd naar de Zuid-Afrikaanse jazzlegende Kippie Moeketsi. We hebben hem nu drie maanden. Hij is ontzettend chill, zit de hele dag te spinnen. Ook als we met hem gaan fietsen.'

Fietsen? Doe je een kat daar plezier mee?
Lynn: 'Fietsen met Kippie stond op onze bucketlist. We hebben het gewoon een keer geprobeerd. Op de Koningsmarkt zag ik een tweedehands hondenfietsmandje staan, en toen dacht ik: dat is iets voor ons. We hebben het traliewerk een beetje verbogen, zodat Kippie er niet uit kan vallen. Er ligt een zacht matje in, en voor de veiligheid zit Kippie ook vast met een tuigje. Als we bergafwaarts fietsen en de wind om zijn oren suist, duikt hij een beetje in. Maar hij blijft er verder heel rustig onder.'

Wat was Kippie's eerste fietstochtje?
Pablo: 'We zijn toen met hem naar België gefietst. Dat klinkt ver, maar met het pontje over de Maas, nog geen kilometer hier vandaan, ben je er zo. We hebben een half uurtje gefietst, anderhalf uur met Kip op een terrasje gezeten, en toen zijn we weer op huis aan gegaan. Op het terras houdt hij zijn tuigje om, en dat gaat prima. Dit gaan we zeker vaker doen.'

Krijg je dan vertederde blikken van voorbijgangers?
Lynn: 'Nou, dat valt eigenlijk wel tegen. Vaak hebben mensen niet eens door dat we een kat bij ons hebben. Als we in België fietsen, hoor je mensen denken 'wat een rare Hollanders, met een kat op de fiets'. Fietsende honden zijn meer geaccepteerd, is mijn indruk.'

Lees meer verhalen op **fietsersbond.nl/50jaar**

TEKST: ELS MEIJERS FOTO: VINCE VAN DE POEL

Samen-fietsers

We vieren met ons jubileum dat we in een fietsland leven met miljoenen gelukkige fietsers, ieder met eigen fietsdromen en herinneringen. Neem de Samenfietsers.

Rijden op een tandem met het ene kind voorop en de andere achterop is voor Kate Koek (35) best een uitdaging, toch voegt ze er binnenkort nog een hondenkar aan toe. 'Soms voel ik me net een circusact.'

Naam Naam Kate Koek (35)
Woonplaats Haarlem
Beroep Begeleider gehandicaptenzorg
Aantal fietsen 'Ik heb er twee. Een super-de-luxe Huka Copilot tandem met trapondersteuning en ook nog een moederfiets, maar dat is echt een ragbak'

Mooiste fietsherinnering 'Toen ik naar de middelbare school ging, kreeg ik van mijn ouders een beach cruiser van de V&D. Die waren toen heel hip, ik was zo gelukkig! Zo'n fiets heeft geen versnellingen en fietst heel lomp, dus met tegenwind fietste je de benen uit je lijf. Maar dat was voor mij van ondergeschikt belang.'

Je had ook een elektrische bakfiets kunnen kopen, zoals de meeste Haarlemse moeders. Waarom een tandem?
'We wilden een fiets waarop mijn zoon Mauro, toen nog acht jaar, zelf kan meetrappen. Niet omdat hij niet zelf kan fietsen, maar hij heeft autisme en hierdoor is hij, een beetje onaardig gezegd, een gevaar op de weg. Daarom hebben we drie jaar geleden op Marktplaats een tandem gekocht, zo eentje waarop de begeleider áchter zit. Maar Mauro werd groter, en het fietsen werd steeds zwaarder, ook voor mijn moeder, die veel met Mauro fietst. Toen hoorden we dat je via de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning, red.) een elektrische tandem kunt aanvragen. Er kwam toen een consulent bij ons thuis om met Mauro te praten. Voor hem was het meteen duidelijk: die jongen moet kunnen fietsen en er samen met zijn moeder of oma op uit kunnen.'

Maar Mauro fietst dus ook vaak met zijn oma? Wat gezellig.
'Er zijn vier dingen die hij liever met zijn oma doet dan met mij: naar de tandarts, de huisarts, de oogarts en voetbaltraining. Dat zijn voor hem vier stressvolle activiteiten, waarin mijn moeder de rust zelve blijft. Waar ik vaak zoiets heb van: oh nee, dit gaat niet goed. Oma neemt de tijd, ook als dingen niet gaan zoals ze moeten gaan, en hierdoor raakt Mauro zelf ook niet gestrest.'

Welke ritjes blijven er voor jou over?
'Ik fiets bijvoorbeeld samen met hem naar school als het busje te laat is om hem op te halen. Dan trapt hij lekker mee. Praten doet hij dan ook. Thuis zit hij vaak in zijn bubbel. Maar op de fiets kletst hij je de oren van je hoofd. Ook al versta ik soms de helft niet, omdat ik achter hem zit. Maar het is zó gezellig!'

Best wel een gevaarte, die tandem. Nog geen schade gereden?
'Vooral het opstappen is een dingetje. Je moet de fiets in balans houden met één voet aan de grond, en die bij het wegrijden op de trapper zetten. Dat is met een 11-jarige voorop best een uitdaging. En dan heb ik achterop vaak ook nog mijn jongste, Jovi, van vier. Soms voel ik me net een circusact. Binnenkort komt er nóg een accessoire bij: een hondenkar. We hebben een Franse bulldog en die willen we ook kunnen meenemen als we met het gezin op pad gaan. Mijn man en dochter hebben een e-bike, dus we kunnen elkaar goed bijhouden.'

Lees meer verhalen op **fietsersbond.nl/50jaar**

TEKST: ELS MEIJERS FOTO: ELIZABETH WATTIMENA

ADVERTENTIE

SWINGING WHEELS

Swingingwheels verende zijwielen

Mijn vader heeft Swingingwheels zijwielen bedacht. Hij vindt het belangrijk dat er minder mensen vallen met de (elektrische) fiets, daarom heeft hij de Double Twelves gemaakt, hele sterke zijwielen. Toen ik de eerste keer op een fiets met zijwielen reed was dat best wel schrikken, de fiets blijft wel rechtop staan, je kunt gewoon bijna niet omvallen, maar ik had het gevoel dat ik niet kon sturen. De wielen staan heel stevig op de grond zoals bij een driewieler!

Bij Swingingwheels krijgen mensen eerst een proefles om te leren rijden met zijwielen, qua sturen gelijk aan het rijden met een driewieler.

Toen kreeg ik zelf ook een proefles! Ik leerde anders opstappen, afstappen, bochten maken en rechtdoor rijden.
Nou; ik dacht dat de bochten het moeilijkst waren, maar het is het rechtdoor rijden. De proefles duurt eigenlijk een uurtje maar na 20 minuutjes had ik het gelukkig goed door.

En weet je wat zo leuk is? Nu geef ik zelf ook regelmatig proeflessen aan mensen, geeft erg veel voldoening!

Groetjes,
Isabelle

Rare frats

Woord-zoeker

De vetgedrukte woorden staan in de woordzoeker. De overgebleven letters vormen een uitdrukking.

K	B	L	A	A	P	T	H	C	A	M	N	O	H	G	S	F	S
R	E	W	A	F	T	H	I	F	E	E	E	R	A	E	I	I	E
A	T	G	B	O	L	E	I	E	IJ	I	R	E	A	M	T	E	I
P	E	K	N	K	S	E	I	R	T	N	A	M	K	E	U	T	T
L	R	W	E	A	T	T	V	T	E	I	R	O	S	E	A	S	C
O	I	O	A	S	R	L	H	E	I	Z	V	Z	E	N	T	P	U
L	Z	N	P	A	E	R	N	C	R	D	A	I	U	T	I	A	R
V	A	A	K	G	R	E	O	A	E	I	E	A	T	E	E	D	T
H	D	A	O	S	G	O	L	O	S	R	N	N	K	A	S	E	S
T	O	V	M	A	IJ	N	M	N	V	R	E	G	I	O	E	N	N
E	V	E	R	K	E	E	R	S	L	I	C	H	T	E	N	R	O
I	F	V	K	S	I	P	S	L	E	K	A	T	S	B	O	E	C
B	T	S	T	L	E	D	E	N	M	A	G	A	Z	I	N	E	G
U	H	A	A	R	S	P	E	L	D	B	O	C	H	T	H	B	E
S	R	A	K	R	U	I	S	I	N	G	E	N	N	G	O	E	W
F	I	E	T	S	E	R	E	I	T	C	A	L	I	C	H	T	N
N	E	D	R	O	O	W	T	N	A	D	I	E	H	L	E	N	S
G	E	W	S	K	IJ	R	N	E	R	U	E	T	C	A	D	E	R

De rubriek **Rare** Frats, oorspronkelijk Rare **Fratsen**, is al bijna dertig jaar een vaste waarde in ons **ledenmagazine**. De eerste **aflevering** verscheen in de **zomer** van 1996 (jaargang 21, nummer 6):

"Als **fietser** stuit je soms op **situaties** waarvan je denkt: hoe verzinnen ze het? Is het **onwil**, **onmacht** of gebrek aan **creativiteit**? In de nieuwe serie 'Rare fratsen' gaat **Vogelvrije** Fietser op onderzoek uit. De eerste **zaak** in deze **serie** is het geval van de **haakse** bocht in de haakse **bocht**. We gaan daarvoor naar de N65 in Noord-Brabant, de **rijksweg** tussen Den Bosch en Tilburg. Door middel van een haakse **hoek** naar **rechts**, **subiet** gevolgd door een **haarspeldbocht** naar **links**, wordt de fietser in de **gemeente** Haaren van het **fietspad** de weg op geslingerd. Weg **snelheid**, weg **voorrang**. Waarom?"

Naast opmerkelijke **wegconstructies** komen ook onder meer te krappe ontruimingstijden bij **verkeerslichten**, **fietspaden** die doodlopen en allerlei **obstakels** aan bod. Dat brengen we aan het **licht** zodat er **paal** en **perk** aan kan worden gesteld. Uit de vorige **editie**: "Een van de **kruisingen** op de Pontweg op Texel heeft een nieuwe fietsoversteek gekregen. **Waarom** zo **krap**?"

Al decennialang gaan onze **redacteuren** op **zoek** naar de **antwoorden** op de **vragen** die dit soort rare fratsen oproepen. **Vaak** weten de wegbeheerders in de **regio** zelf ook niet goed hoe alles in ontstaan, maar gelukkig beamen velen dat het **beter** kan en wordt er **actie** ondernomen. Daarom blijven we doorgaan met deze geliefde rubriek. In de volgende Vogelvrije Fietser **lees** je weer een reguliere Rare Frats.

Kom jij ook regelmatig een vreemde situatie tegen?

Mail ons op vvf@fietsersbond.nl

Vrij-willigers

We vieren met ons jubileum dat we in een fietsland leven met miljoenen gelukkige fietsers, ieder met eigen fietsdromen en herinneringen. Neem onze vrijwilligers.

Kelly Bolsenbroek is bestuurslid van Fietsersbond Den Haag: 'Je kunt klagen, of proberen iets te veranderen'

Naam Kelly Bolsenbroek
Woonplaats Den Haag
Beroep Beleidsadviseur onderwijs bij vakbond CNV en bestuurslid Fietsersbond Den Haag
Aantal fietsen 1 stadsfiets.
Praktische fietser Als ik vertel aan vrienden dat ik actief ben voor Fietsersbond zeggen ze: Maar Kelly, jij bent toch helemaal niet sportief!

Toen Kelly naar Den Haag verhuisde, ondervond ze al snel hoe onveilig het daar is om te fietsen: "Op wegen die automobilisten delen met fietsers, rijden ze vaak veel te hard", zegt ze. "Ik ben pas nog geschampt door een bestelbusje. Fietsstroken zijn vaak te smal, fietspaden houden soms ineens op. Ook bij omleidingen wordt totaal niet aan fietsers gedacht. Dit alles frustreerde me enorm, want de fiets is mijn belangrijkste vervoersmiddel. Ik kon erover blijven klagen, maar dat verandert niets. Toen ik een vacature voor bestuurslid bij de Haagse afdeling van de Fietsersbond zag, dacht ik: dit is mijn kans om er iets aan te doen."

In de minderheid

De meeste actieve leden binnen de Fietsersbond zijn ouder dan Kelly en ook als vrouw is ze in de minderheid. Dat vindt ze niet per se een probleem, maar wel een gemiste kans. Kelly: "Als je op straat om je heen kijkt en ziet wie er allemaal fietsen, dan zie je die diversiteit niet terug bij de Fietsersbond. Toen ik voor het eerst een ledenraad bijwoonde, viel me meteen op dat er maar een handjevol jongeren, vrouwen en mensen van kleur aanwezig was. Ik voel me als jonge vrouw zeker gezien en gewaardeerd, in Den Haag zijn we zijn een goed team. Maar als je namens alle fietsers wilt spreken, moet je ze ook wel binnen de gelederen hebben."

Iedereen welkom

Diversiteit & inclusiviteit is een aandachtsgebied waar Kelly zich ook mee bezighoudt als adviseur onderwijs bij vakbond CNV. Kelly: "Wij hebben we in de ledenraad bijvoorbeeld speciale zetels voor jongeren, zodat ook zij een stem hebben. Het is een begin, verandering kost tijd. Het is overigens niet gezegd dat dit ook voor de Fietsersbond werkt. Maar we zijn er voor álle fietsers. En dus moeten we ervoor zorgen dat iedereen zich bij ons welkom voelt. Dat betekent ook: niet alleen aandacht voor snelle fietsen en lange tochten, maar ook voor mensen die gewoon veilig van A naar B willen komen."

Communicatie en lobbywerk

Binnen het bestuur houdt Kelly zich bezig met communicatie. "Ik werk mee aan de onze nieuwsbrief, ledenblad De Fietsbel en campagnes. Maar het belangrijkste project op dit moment zijn de aanstaande gemeenteraadsverkiezingen. We willen zorgen dat in Den Haag fietsveiligheid op de politieke agenda blijft. Samen met een ander bestuurslid schrijf ik de lobbybrief en we kijken hoe we politici kunnen benaderen."

Op de foto

Een tijdje terug werd Kelly onverwacht het gezicht van de Haagse Fietsersbond toen ze – als enige bestuurslid – samen met de wethouder werd gefotografeerd bij een wegverbeteringsproject. "Waarschijnlijk dachten ze: een jonge vrouwelijke Fietsersbond-bestuurder, dit unicum moeten we vastleggen."

Lees meer verhalen op fietsersbond.nl/50jaar

TEKST: ELS MEIJERS FOTO: ELIZABETH WATTIMENA

Getest: fietsponcho's

Een regenpak aantrekken is gedoe. Veel fietsers dragen daarom liever een poncho. Dita van Middendorp en Remco Liscaljet probeerden twee poncho's uit die volgens de fabrikanten ook voor fietsers geschikt zijn.

FOTO'S: ROBERT LAGENDIJK TEKST: EELCO DEN BOER-GARCIA

De ponchotest

Dita van Middendorp en Remco Liscaljet zijn allround fietsers. Ze fietsen op vakantie, rijden rustig honderd kilometer voor een familiebezoek heen en weer, en fietsen naar hun werk. Ze dragen doorgaans strakke fietskleding voor zo min mogelijk luchtweerstand.
Remco: 'Ik heb er wel een week tegenaan zitten hikken om een poncho te gaan dragen. Ik ben helemaal niet gewend aan grote wijde dingen. Het leek me ook dat de stof van de poncho makkelijk tussen je spaken zou kunnen komen, zeker als je op een sportieve fiets zonder spatborden zit. Maar dat valt mee!'
Dita: 'Ik durfde me er eerst niet mee op straat te vertonen, maar het valt me nu ineens op dat best veel mensen een poncho dragen. Het is eigenlijk wel makkelijk. Zowel de Decathlon als de Fjällräven is op te vouwen tot een compact pakketje. We gaan ze ook meenemen op fietsvakantie naar Tsjechië. Het materiaal van de Fjällräven is heel zacht. Je voelt dat het van goede kwaliteit is. Dat vind ik er wel prettig aan.'

Speciaal voor fietsers

De Decathlon-poncho heeft lussen van elastiek die je met klittenband om je bovenbenen kunt doen, zodat de uiteinden tijdens het fietsen niet zomaar alle kanten opflapperen. Bij de Fjällräven-poncho kun je door middel van een elastische tailleband het flapperen tegengaan.

De capuchon van de Fjällräven is op maat in te stellen. Remco: 'De poncho die wij getest hebben was L/XL. Deze was voor ons aan de grote kant. De capuchon is berekend op een fietshelm, maar die hebben wij tot nog toe niet gedragen. Daardoor zit hij nu wat te ruim, ondanks de instelmogelijkheden.'

Gemak: Het grote voordeel van een poncho is de snelheid. Je trekt hem over je hoofd en je bent klaar. Geen gedoe met broekspijpen, ritsen en schoenen. En het scheelt veel ruimte in je tas. Perfect voor een plotse bui. Maar je vangt wel meer wind en je (onder)benen worden nat.

Comfort: De Decathlon voelt als een klassiek regenpak op je huid. Na een aantal buien begint hij door te lekken aan de voorkant, waar het opbergzakje zit. De capuchon is slim ontworpen: hij draait mee met je hoofd, waardoor je zicht goed blijft. Door de reflecterende strepen weet je je goed zichtbaar, ook tijdens een flinke bui.
De Fjällräven zit heerlijk comfortabel en houdt het regenwater goed tegen. Je moet het elastiek van de capuchon aan de achterkant strak aantrekken, anders draait de capuchon niet met je hoofd mee. Door zijn opvallende kleur en reflecterende logo ben je met deze poncho supergoed zichtbaar.

Volume: Beide poncho's zijn licht en compact. Ze passen prima in een rugzak of fietstas.

Ventilatie: Het materiaal van de Fjällräven ademt en is zacht op de huid. De Decathlon ventileert als een klassiek regenpak. Voordeel is wel dat er wat meer luchttoevoer door de open onderzijde komt.

Pasvorm: De Decathlon zit fijn, de Fjällräven zit wat ruimer. Maar dat komt ook omdat er een groter model is getest. Die ruimte is wel handig voor fietshelm, rugzak en straks een dikke winterjas. Ook de Decathlon is te dragen met fietshelm en rugtas.

Conclusie: De Fjällräven Hoja Rain Fox is een opvallende poncho voor wie kwaliteit zoekt. De Decathlon Btwin Fietsponcho 540 is een functionele en betaalbare keuze, maar niet ideaal als je droog over wilt komen. In dat geval is sowieso een regenbroek ook voor de fietser een slimmere keuze, want beide poncho's leiden tot natte kuiten.

Plus- en minpunten Decathlon:
+ Banden om bovenbenen die flapperen tegengaan
+ Goede pasvorm
+ Licht en compact
+ Zichtbaarheid door reflecterende stroken
+ Betaalbaar
- Zweet sneller
- Lekt door na een paar keer gebruik/bij harde regen

Plus- en minpunten Fjällräven:
+ Soepele zachte stof
+ Handige buidelzak
+ Ademend
+ Licht en compact
- Duur

Dita van Middendorp
Leeftijd: 47 jaar
Woonplaats: Utrecht
Beroep: consultant aanbestedingen en fietsdocent
Hoeveel fietsen? Drie: een toerfiets, een vouwfiets en een gravelbike
Mooiste fietsmoment: Met een aantal fietslescursisten ben ik eens aan het einde van hun opleiding van Leidsche Rijn – de wijk waar zij woonden – naar de Domtoren in het centrum van Utrecht gefietst. Dat dat lukte was erg leuk voor de mensen zelf, maar ook voor ons fietsdocenten

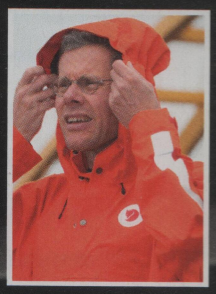

Remco Liscaljet
Leeftijd: 50 jaar
Woonplaats: Utrecht
Beroep: beleidsmedewerker verkeersveiligheid bij de Fietsersbond
Hoeveel fietsen? Vier: een toerfiets, twee racefietsen en een gravelbike
Mooiste fietsmoment: 's Ochtends vroeg op mijn racefiets langs het Amsterdam-Rijnkanaal fietsen

Willem van Middendorp met zijn dochters Dita en Jansje (links)

Fietsfamilie Van Middendorp

Tester Dita van Middendorp kreeg de liefde voor fietsen en het fietsactivisme met de paplepel ingegoten door vader Willem van Middendorp, Fietsersbond-vrijwilliger van bijna het eerste uur.

Eind jaren zeventig nam Willem het initiatief om bij de gemeente aan te dringen op meer ruimte voor de fiets bij de renovatie van een drukke weg. Zo leerde hij andere geëngageerde fietsers kennen en ging hij meedraaien bij de afdeling Waterweg Noord van de Fietsersbond (ENFB). 'Een leuke actie was na de opening van de Beneluxtunnel. Fietsers mochten daar niet doorheen, dus hebben we een fietsbus georganiseerd, met een aanhanger erachter voor de fietsen. Dat scheelde een heel stuk omfietsen. Daar hebben we de lokale krant mee gehaald.' Waar hij ook heen verhuisde, van Den Helder tot Deventer, Willem bleef actief als vrijwilliger. Nu is hij dat in Elst (Overbetuwe, een onderafdeling van Nijmegen) en lobbyt hij onder andere voor het Veluwe-Waalpad. 'Soms baal je wel eens dat een gemeente niet meteen meegaat in een geweldig idee, maar eigenlijk heb ik nooit een dip gevoeld. Ik ben nog even gedreven als in de beginjaren.'

Het gezin Van Middendorp ging vroeger met de kinderen op fietsvakantie, door weer en wind. Dochter Dita is inmiddels fietsdocent bij de Fietsschool van de Fietsersbond: 'We praten wel veel over fietsen, maar mijn vader is meer van de infrastructuur, terwijl ik graag het fietsen zelf promoot en blij word als mensen leren of weer durven fietsen.'

Bij de familie Van Middendorp thuis stond begin jaren tachtig ook de afdelingsbakfiets gestald. Die werd gebruikt om pamfletten en materiaal mee te nemen naar manifestaties. Willem: 'Maar ik gebruikte hem ook weleens voor privédoeleinden.' Het bewijs is deze foto met vader en twee dochters in loeidegelijke, maar zeker niet ademende regenpakken uit de seventies.

De poncho's

Decathlon Betwin
- **Prijs:** 40 euro
- **Kleuren:** onder andere in zwart-grijs/blauw-grijs en kaki-beige
- **Materiaal:** 100% polyester
- **Waterdichtheid:** stevige, gecoate stof en alle naden afgedicht. Houdt je volgens fabrikant twee uur lang droog tot aan je vingertoppen
- Reflecterende stroken voor zichtbaarheid
- De capuchon past over een helm
- Verstelbare capuchon die meebeweegt met je hoofd
- Past over rugzak
- Vast te maken rond je bovenbenen en over je handen te doen
- Uniseks model dat je bedekt van het hoofd tot de bovenbenen
- **Op te bergen in de eigen zak:** b 26,5 x h 22,5 x d 5,5 cm
- Hydrofiele coating (RET is 12): beperkt condensvorming binnenin

Fjällräven Hoja
- **Prijs:** 370 euro
- **Kleuren:** zwart en fluorescerend oranje
- **Materiaal:** 73% polyester (gerecycled), 27% polyurethaan. Geproduceerd zonder PFAS. Sneldrogend, ventilatie, waterdicht, ademend 2,5-laags materiaal met buitenlaag van gerecycled polyester en getapete naden
- Reflecterende details
- Eén buidelzak
- De capuchon past over een helm
- Elastische tailleband tegen het wapperen
- Grote buidelzak houd je je essentials eenvoudig bij de hand
- Reflecterend logo en reflecterende details
- **Waterkolom:** 10.000 mm
- **Ademend vermogen:** 10.000 g/m²/24h
- **Gewicht:** 529 g
- **Sluiting:** drukknopen

Jouw Fietsersbond 'Actievoeren loont'

In vijftig jaar Fietsersbond hebben tienduizenden mensen acties gevoerd, afdelingsbladen gemaakt en op andere manieren bijgedragen aan onze vereniging. Op onze oproep verhalen te delen kregen we veel boeiende en ontroerende verhalen binnen. Hieronder een selectie met onder meer het Anti-Autokwartet en zinkende waterfietsen.

Jos was dienstweigeraar in 1985 en hielp de ENFB om een petitie tegen gevaarlijke situaties buiten de bebouwde kom bij de commissarissen van de Koningin te bezorgen met drie fietskarren met borden. Vaak bestond de stoet uit tientallen enthousiaste meefietsers. Jos: 'De eerste dag reden we van Woerden (waar het landelijk bureau toen zat, red.) naar Leiden. Het begon goed. Een cameraploeg wilde ons filmen voor een actualiteitenrubriek. Steeds moesten de opnames opnieuw. Wat waren we trots toen we het resultaat zagen op de televisie bij de actieve kern in Leiden. Die brachten ons een stuk op weg naar Haarlem. Hier boden we op het provinciehuis de petitie aan: weer veel pers erbij. 's Avonds groot feest met lekker eten en drank. Zo ging het maar door. Het was erg gezellig.

Fietsersbond-liefde

Jos van den Bergh deed zijn vervangende dienstplicht bij de ENFB en ging het hele land door met borden in een bakfiets. 'Na drie weken had ik een topconditie.'

‘Na drie weken had ik een topconditie.’

Op straat herkend

We sliepen bij actieve leden thuis, spraken met veel commissarissen van de Koningin en werden zelfs op straat herkend. In Friesland waren we de enige niet-Fries sprekenden op Radio Friesland. In Drenthe dronken we op een avond zo veel zelfgestookte berkenwijn dat we wel érg vrolijk naar bed gingen. De toenmalige wethouder van Breda, Rein Welschen, fietste zelfs een hele dag met ons mee. Na drie weken fietsen had ik een topconditie, hadden we veel pers gesproken en was er een verbinding tussen veel afdelingen gelegd. Als klap-op-de-vuurplijl hadden we een geweldig kampeerfeest in de Lage Vuursche met veel actieve leden en hield ik er ook nog een vriendin aan over. Deze vriendin werd later mijn vrouw en na veertig jaar zijn we nog steeds bij elkaar.’

Anti-autokwartet

De politie hielp Jean Penders in 1975 zelfs bij het maken van zijn Anti- Autokwartet.

Jean: ‘Ik was actief bij ‘Verkeerd Verkeer’ in Utrecht en daarom bezig met een Anti-Autokwartet. Toen de Fietsersbond in wording dat plan wel zag zitten, ben ik daar versneld mee doorgegaan. Het zou de eerste officiële publicatie worden van de Fietsersbond in wording. Maar hoe ging onze club heten? Omdat we er tijdens onze vergaderingen bij de Werkgroep 2000 in Hoogland bij Amersfoort niet uitkwamen, besloten we om de drie opties te combineren tot Eerste Enige Echte Fietsersbond, zodat het spel ‘Eerste Enige Echte Autokwartet’ ging heten.

Het kwartet is nu dus ook jarig. Het is compleet gepubliceerd en te downloaden via de link UDS Documentatie.org

Het doosje alleen al was typisch jaren zeventig: een gecompliceerde afbeelding, gemaakt met de techniek van toen. Zes foto’s, uitgeknipt en over elkaar heen geplakt. Om de laatste foto’s te maken fietste ik met een laadbak achterop, met de tekst ‘Doe meer met de fiets’, naar het hoofdbureau van politie. ‘Voor de nieuwe Fietsersbond wil ik in de spits foto’s maken, midden op het knooppunt Oudenrijn. U weet toch wel dat we het fietsen aan het promoten zijn?’ Na wat gegrinnik kreeg ik tot mijn verbazing toestemming. ‘We zullen uw nummerbord doorgeven aan de agenten aldaar.’ ‘U snapt het nog niet: wij rijden niet in een auto.’

Resultaat: een politiewagen zette me af op de brug die toen in het midden van het knooppunt Oudenrijn lag. Ik had mijn statief nog niet opgesteld of er stopte een verbaasde motoragent. Nu illustreert hij het woord ‘autoritair’ in het kwartet.’

Stempels op kaasblokjes

Anne Vermeer deed mee aan verschillende acties van de ENWB in Amsterdam. Bij een waterfietswedstrijd 'maakten we vooral water'.

Anne: 'De verschillende acties in 1978 en 1979 om de Spiegelgracht af te sluiten voor auto's staan me nog goed bij. Ook omdat het door het onbesuisde gedrag van een VW-kever-bezitter weleens verkeerd had kunnen aflopen. Ruim honderd mensen hielpen mee, maar konden helaas niet verhinderen dat een automobilist zich toch een weg baande over de palen, stenen en borden richting Prinsengracht en daarbij bijna een aantal demonstranten overreed. Het kenteken van de auto (07-72-FP) heb ik nog genoteerd. Gelukkig liep het goed af: niemand raakte gewond.

Waterfietsfeest NAP

Het Nieuw Amsterdams Peil schreef voor 16 juni 1979 een waterfietswedstrijd uit. Publiciteit is altijd goed, dus we deden als ENFB Amsterdam mee aan de race. Het was een hilarische tocht waarbij we vooral veel water maakten: de schoepen van de waterfiets waren zo zwaar dat iemand als contragewicht voorop de roeiboot moest hangen opdat er aan de achterkant geen water naar binnen zou lopen. We verbouwden een roeiboot ergens op een boot aan de Amstel. Ik herinner me nog goed dat ik tijdens het lassen met lasapparaat en al in het water van de Amstel viel.

Harde en zachte acties

Dubbelgeparkeerde auto's waren destijds misschien nog wel een groter probleem dan nu. Bij sommige actievoerders moesten de autospiegels het ontgelden, maar wat minder harde acties waren er ook. Bijvoorbeeld het plakken van stickers met de tekst 'STA ONS NIET IN DE WEG!' op auto's. Ze waren heel moeilijk van de lak te verwijderen. Honderden vellen hebben we daarvan gedrukt. Van Amsterdam Fietst waren er ook wel stickers, met een iets vriendelijker uitstraling en teksten. Ze plakten ook minder agressief op de lak.

Stempels op kaasblokjes

De meest vriendelijke actie was wel die van het vuiststempeltje. Gewapend met stempel en inktkussen kon je ook die wel op auto's stempelen, maar dat regende er natuurlijk zó af. Volgens de handleiding waren (bibliotheek)boeken of de kaasblokjes 'op je feestelijke hapjes' ook wel een goede stempelplek.'

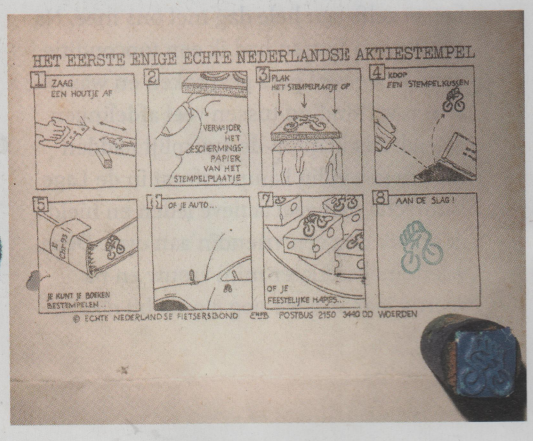

‘Actie voeren loont. Er is altijd hoop’

Gerrit Jongkind stortte zich in de jaren zeventig volop op het actievoeren. En hij ziet dat het geholpen heeft: ‘De positie van fietsers is flink verbeterd.’

Gerrit: ‘Mijn vrouw (Nelleke van Klooster, red.) en ik zijn vanaf het allereerste begin lid van de Fietsersbond, toen nog ENFB genoemd. ENFB stond voor Enige Nederlandse Fietsers Bond als ik het wel heb. Wij trokken jaren met Marli Huijer op in de Derde Wereld Winkel van de Vrije Universiteit in Amsterdam. Wij studeerden sociale geografie en Marli geneeskunde. De foto van Marli die jullie hebben (gepubliceerd bij interview met Marli Huijer in winternummer, red.) heb ik gemaakt. Naast Marli loopt mijn huidige vrouw Nelleke (vrouw met de capuchon en das om, red.). We demonstreerden daar tegen de inrichting van de Wibautstraat als verkeersas voor auto’s. We waren in de roerige jaren zeventig heel serieus met de politiek bezig. Bijna elk weekend demonstreerden we wel. Ook voor andere zaken als kernraketten, neutronenbom, milieuvervuiling, et cetera.

‘Blij dat u rijdt, aan ons hebt u schijt’

In 1975 en enige jaren erna voerden wij militant actie om ons recht op meer verkeersruimte voor de fiets te bevechten. De drukke Rijnstraat/Van Woustraat was een levensgevaarlijke route voor fietsers. Je zat ingeklemd tussen de tramrails en auto’s die zomaar hun autoportier konden opengooien. En dan soms ook nog dubbel geparkeerd stonden. Terwijl auto’s er vijftig kilometer per uur mochten rijden. Het onrecht en de woede daarover bracht ons ertoe dat we bij dubbel geparkeerde auto’s de spiegels van de auto’s sloegen. Nadat we even daarvoor een sticker op de voorruit plakten met de tekst: ‘Dubbelparkeren doodt gewoon’. Of ‘Blij dat u rijdt, aan ons hebt u schijt’. Ook prik-

ADVERTENTIE

Samen met Kingpolis én de Fietsersbond nog meer fietsplezier!

50 jaar
FIETSERSBOND
VOOR 100% FIETSGELUK

Relaxed fietsen met de fietsverzekering van Kingpolis!

Fietsen staat voor vrijheid, ontspanning en gezond bewegen. Bij Kingpolis vinden we dat iedereen zorgeloos moet kunnen genieten van zijn of haar fiets. Daarom draait het bij ons om **veilig fietsen, fietsplezier én goed voor je fiets zorgen**. Een betrouwbare fietsverzekering hoort daar vanzelfsprekend bij. Zo ben je goed beschermd tegen schade of diefstal en kan jij onbezorgd blijven trappen.

Maar fietsen is méér dan alleen verzekerd de weg op gaan. Samen met de Fietsersbond zetten we ons in voor betere en veiligere fietspaden, meer fietsrechten en optimaal fietsplezier voor iedereen in Nederland.

Beveilig uw fiets tegen diefstal

Uw (nieuwe) fiets is een kostbaar bezit, waar u uiteraard erg zuinig op bent en goed voor zorgt om er zoveel mogelijk fietsplezier mee te beleven!
Maak fietsdieven werkloos. Met deze eenvoudige, maar effectieve manieren verkleint u de kans dat uw fiets doelwit wordt van dieven.

- Zet uw fiets ergens aan vast
- Gebruik een extra slot
- Kies voor een gecertificeerd slot
- Zet uw fiets in het zicht
- Pas op je accessoires
- Gebruik een track & trace-zender
- Doe altijd aangifte

kingpolis
ONDERDEEL VAN ALPINA GROUP

info@kingpolis.nl | 085 - 744 1650 | www.kingpolis.nl

ten we banden lek van gevaarlijk geparkeerde auto's. En gooiden we in de zomer rotte eieren naar binnen als het portierraampje openstond. Dat gedrag was niet zonder gevaar. Eén keer werd ik achterna gezeten door een 'slachtoffer' en heb ik moeten fietsen voor mijn leven. De straten rondom de Lairessestraat in en uit. Met gierende banden scheurde hij achter mij aan. Uiteindelijk kon ik een smalle straat in rijden waar eenrichtingsverkeer was en een ons tegemoet rijdende auto werd mijn redding. Ik kon erlangs en de auto die mij op de hielen zat, niet.

God is een zwarte vrouw

Als laatste nog iets over het actievoeren dat we met Marli en een tiental anderen deden in de Derde Wereld Winkel VU, afgekort WW-VU. We ondernamen als WW-VU actie tegen de steun van Nederland voor generaal Suharto in Indonesië en haalden daarmee het Journaal. We ondersteunden derdewereldorganisaties als Novib en X min Y financieel. We ondernamen actie tegen generaal Pinochet van Chili. Demonstreerden tegen het regime van generaal Franco in Spanje en tegen kernenergie. We maakten een zwarte pop die een vrouw moest voorstellen en verkondigden op de gereformeerde VU dat God een zwarte vrouw was.

Actievoeren helpt

Wat ik in deze sombere tijden van populisme, racisme en verrechtsing betoog, is dat veel zaken waarvoor en waartegen we toen streden goed zijn geëindigd of verbeterd. De positie van fietsers is flink verbeterd.
Actievoeren opent de ogen van de mensen.'

ILLUSTRATIES JUDY BALLAST. PUZZEL EN WIN (PAG. 4)

VRAAG 'T TESTKEES (& PIETERTJE)

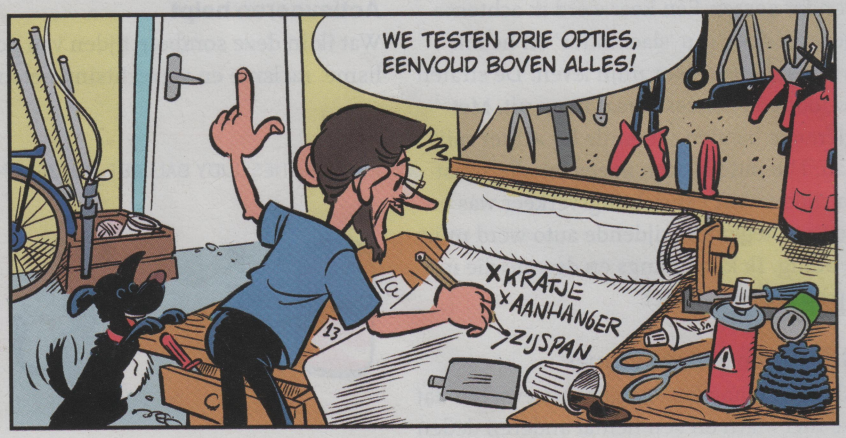

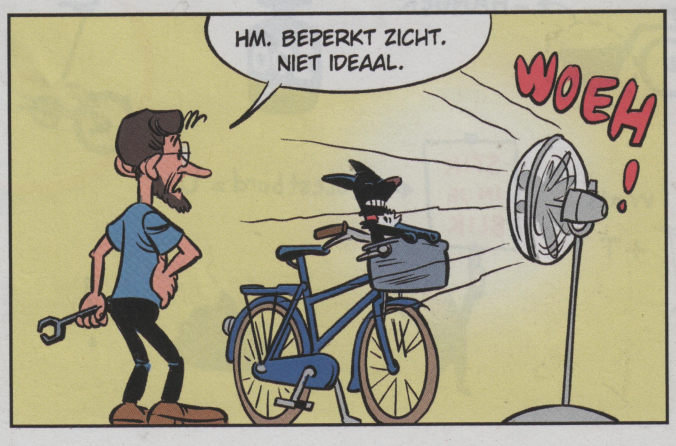

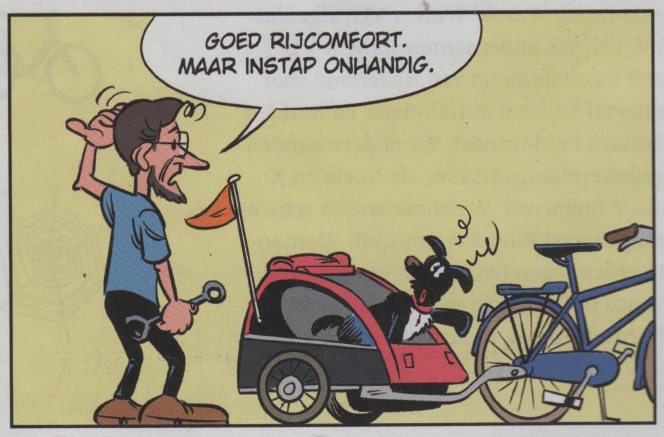

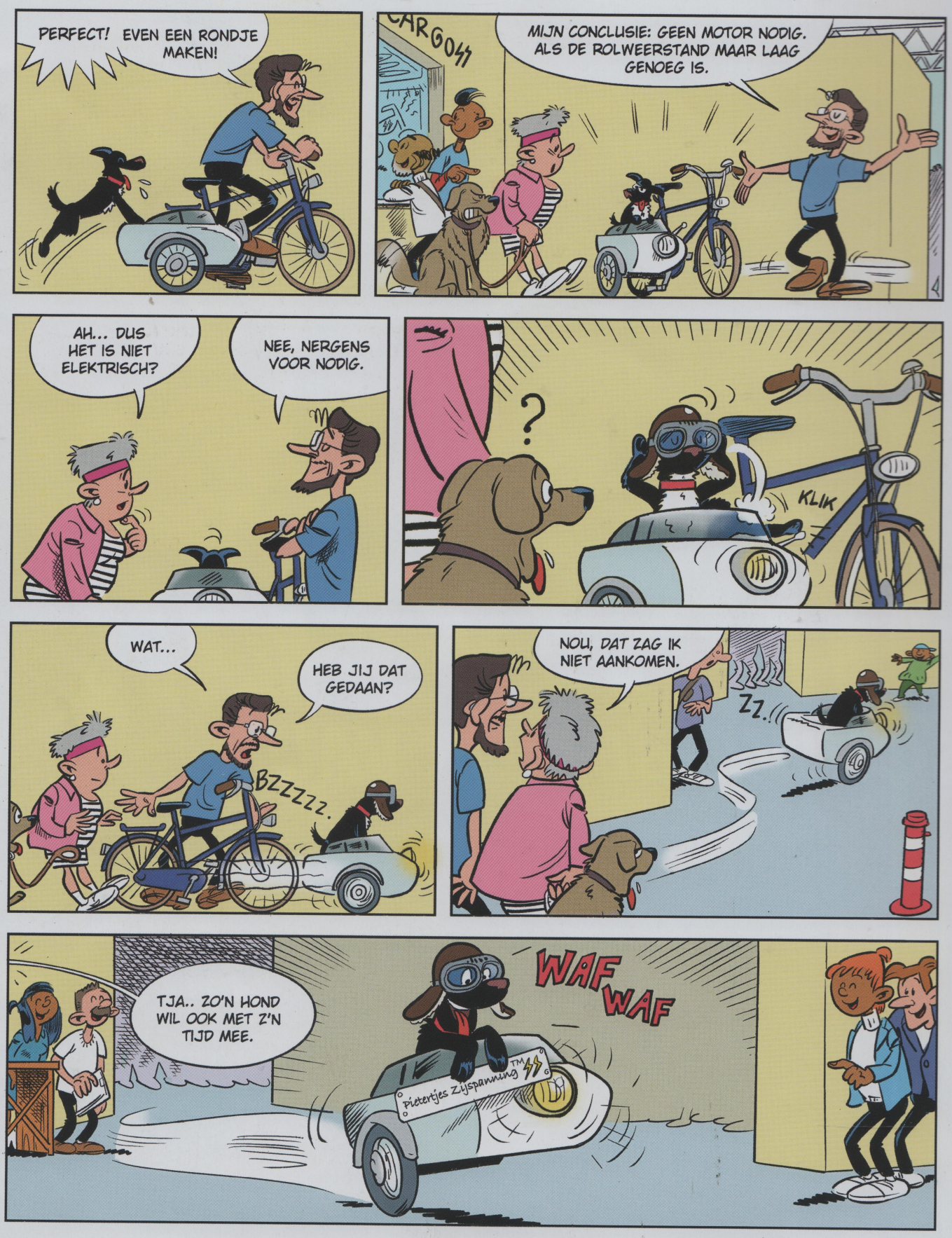
PERFECT! EVEN EEN RONDJE MAKEN!
CARGO44
MIJN CONCLUSIE: GEEN MOTOR NODIG. ALS DE ROLWEERSTAND MAAR LAAG GENOEG IS.
AH... DUS HET IS NIET ELEKTRISCH?
NEE, NERGENS VOOR NODIG.
?
KLIK
WAT...
HEB JIJ DAT GEDAAN?
BZZZZZ.
NOU, DAT ZAG IK NIET AANKOMEN.
ZZ.
TJA.. ZO'N HOND WIL OOK MET Z'N TIJD MEE.
WAF WAF
Pietertjes Zijspanning TM
J. Steehouwer

ADVERTENTIE